

**Pastaba. Teismų įstatyme vartojama sąvoka „Teismų taryba“ pakeista sąvoka „Teisėjų taryba“:**  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

## LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMAS

1994 m. gegužės 31 d. Nr. I-480  
Vilnius

**Nauja įstatymo redakcija nuo 2002-05-01:**  
Nr. [IX-732](#), 2002-01-24, Žin., 2002, Nr. 17-649 (2002-02-20)

Lietuvos Respublikos teismų įstatymas nustato Lietuvos Respublikos teismų sistemą, jų kompetenciją, teismų organizavimo, veiklos, administravimo ir savivaldos sistemą, principus, teisėjų statusą, pretendentų į teisėjus atrankos, jų skyrimo teisėjais, teisėjų karjeros, atsakomybės procedūras, teisėjų socialines garantijas, kitus su teismais susijusius klausimus.

Šiame Įstatyme nustatytas teismų organizavimo ir veiklos, teisėjų statuso ir su jais susijusių santykių teisinis reglamentavimas pagrįstas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, kituose įstatymuose bei Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintais visuotinai pripažintais teisės principais: pagarbos žmogaus teisėms ir laisvėms, tarp jų asmens teisė į teisminę gynybą, teise, kad kiekvieno asmens byla būtų viešai ir teisingai išnagrinėta nepriklausomo ir nešališko teismo, valstybės valdžios padalijimo principu, pagal kurį teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai, teisės viršenybės, teismų ir teisėjų nepriklausomumo, teismų organizacinio savarankiškumo, jų finansinio nepriklausomumo nuo kitų valstybės valdžios institucijų ir pareigūnų sprendimų, teismų savireguliacijos ir savivaldos, kitais teismų sutvarkymo, teisėjų statuso ir teismo proceso principais.

### I DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS

#### I SKYRIUS PAGRINDINIAI TEISMŲ ORGANIZAVIMO IR VEIKLOS PRINCIPAI

##### **1 straipsnis. Teisingumo vykdymas**

1. Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai.
2. Teismai sprendimus byloje priima Lietuvos Respublikos vardu.
3. Bylose teismų priimtus sprendimus gali peržiūrėti tik teismai ir tik įstatymų nustatyta tvarka.

##### **2 straipsnis. Teismų nepriklausomumas**

Teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi nuo kitų valstybės valdžios institucijų, pareigūnų, politinių partijų, politinių ir visuomeninių organizacijų ir kitų asmenų.

##### **3 straipsnis. Teisėjų nepriklausomumas**

1. Teisėjų nepriklausomumo garantijas bei teisėjų statusą nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis ir kiti įstatymai bei kiti teisės aktai.
2. Teisėjai, vykdydami teisingumą, veikia nešališkai ir klauso tik įstatymų.
3. Teisėjai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi nuo proceso dalyvių, teismų administracijos, kitų teisėjų, valstybės valdžios institucijų, pareigūnų bei kitų asmenų. Teisėjams negali būti daromas joks politinis, ekonominis, psichologinis, socialinis spaudimas ar kitoks neteisėtas poveikis, kuris galėtų turėti įtakos jų sprendimams.
4. Niekas neturi teisės reikalauti, kad teisėjas atsiskaitytų dėl konkrečioje byloje priimto sprendimo.

5. Teisėjams suteikiamos socialinės garantijos, atitinkančios jų statusą ir užtikrinančios jų nepriklausomumą.

#### **4 straipsnis. Teisė į teisminę gynybą**

1. Lietuvos Respublikos piliečiai turi teisę į teisminę gynybą nuo kėsimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintas jų teises ir laisves. Įstatymų numatytais atvejais jie turi teisę gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą.

2. Užsieniečiai bei asmenys be pilietybės turi tokias pačias teises į teisminę gynybą kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiai, jeigu kitaip nenustato įstatymai ir Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.

3. Teisę į teisminę gynybą taip pat turi įmonės, įstaigos, organizacijos bei kitos institucijos.

#### **5 straipsnis. Teisė į nepriklausomą, nešališką ir operatyvų teismą**

1. Asmuo turi teisę, kad jo byla būtų teisingai išnagrinėta pagal įstatymus sudaryto nepriklausomo ir nešališko teismo.

2. Teismas visa savo veikla turi užtikrinti, kad bylos būtų išnagrinėtos lygybės ir viešumo sąlygomis per įmanomai trumpiausią laiką.

#### **6 straipsnis. Lygybė įstatymui ir teismui**

1. Įstatymui ir teismui visi asmenys lygūs.

2. Žmogaus teisių negalima varžyti ar teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar kitų aplinkybių.

#### **7 straipsnis. Viešumas**

1. Teismuose bylos nagrinėjamos viešai, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

2. Bylose priimti teismų sprendimai skelbiami viešai.

#### **8 straipsnis. Teismo proceso kalba**

1. Teismo procesas Lietuvos Respublikoje vyksta valstybine kalba.

2. Asmenims, nemokantiems valstybinės kalbos, teisė dalyvauti teismo procese garantuojama per vertėją.

#### **9 straipsnis. Teismų sprendimų privalomumas**

1. Įsiteisėję Lietuvos Respublikos teismų sprendimai yra privalomi visoms valstybės valdžios institucijoms, pareigūnams ir tarnautojams, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Užsienio valstybių ir tarptautinių teismų bei arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikos teritorijoje tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.

#### **10 straipsnis. Teismų savivalda**

1. Teismų nepriklausomumas lemia jų organizacinį savarankiškumą, kuris įgyvendinamas per teismų savivaldą.

2. Teismų savivalda grindžiama atstovavimu, rinkimais, jos vykdomųjų institucijų atskaitingumu, taip pat teismų savivaldos institucijų atsakomybe už tinkamą pavestų funkcijų atlikimą.

3. Teismų savivaldos institucijos periodiškai atsiskaito už savo veiklą aukščiausiam savivaldos organui – Visuotiniam teisėjų susirinkimui.

#### **11 straipsnis. Teismų veiklos finansinės ir materialinės garantijos**

1. Teismų savarankiškumą ir nepriklausomumą užtikrina šio Įstatymo laiduojamos finansinės ir materialinės garantijos.

2. Teismų materialinis techninis aprūpinimas turi atitikti mokslo ir technikos pažangą, atsižvelgiant į valstybės ekonomines galimybes.

3. Bloginti įstatymų numatytas finansines ir materialines technines teismų veiklos sąlygas draudžiama. Kai iš esmės pablogėja valstybės ekonominė ir finansinė būklė, Seimas gali peržiūrėti teismų finansines ir materialines veiklos sąlygas.

## II DALIS LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ SISTEMA IR KOMPETENCIJA

### II SKYRIUS LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMAI

#### **12 straipsnis. Lietuvos Respublikos teismų sistema ir steigimas**

1. Teismų sistemą ir kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis ir kiti įstatymai. Lietuvos Respublikos teismai steigiami įstatymu.
2. Lietuvos Respublikos vientisą teismų sistemą sudaro bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai.
3. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, apygardų ir apylinkių teismai yra bendrosios kompetencijos teismai, nagrinėjantys civilines, baudžiamąsias ir administracinių teisės pažeidimų bylas, Lietuvos apeliacinis teismas yra bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėjantis civilines ir baudžiamąsias bylas. Bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėdamas civilinę bylą, kartu gali nuspręsti ir dėl individualaus administracinio akto teisėtumo.
4. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ir apygardų administraciniai teismai yra specializuoti teismai, nagrinėjantys bylas dėl ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių.
5. Darbo, šeimos, nepilnamečių, bankroto ir kitų kategorijų byloms nagrinėti gali būti steigiami ir kiti specializuoti teismai.
6. Teismai, turintys ypatingus įgaliojimus, taikos metu Lietuvos Respublikoje negali būti steigiami.
7. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos apeliacinis teismas ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas veikia visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kitų teismų skaičių ir jų veiklos teritorijas nustato įstatymai.
8. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičių nustato Seimas Respublikos Prezidento teikimu, pasiūlius Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui.
9. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų skaičių nustato Respublikos Prezidentas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininko siūlymu.
10. Kitų teismų teisėjų skaičių nustato Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu.
11. Kiekvienas teismas yra juridinis asmuo ir turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)*

*Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, Žin., 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04), administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka*

#### **13 straipsnis. Teismų reorganizavimas ir likvidavimas**

1. Teismai reorganizuojami ar likviduojami tik įstatymu.
2. Teismas negali būti reorganizuotas ar likviduotas, jeigu jo kompetencijai priskirtos teisingumo vykdymo funkcijos neperduotos kito teismo jurisdikcijai.

### III SKYRIUS LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROSIOS KOMPETENCIJOS TEISMAI

#### PIRMASIS SKIRSNIS APYLINKIŲ TEISMAI

#### **14 straipsnis. Apylinkės teismas**

Apylinkės teismas susideda iš šio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo (pavaduotojų) ir kitų teisėjų. Teismo pirmininko pavaduotojas gali būti skiriamas apylinkės teisme, kuriame yra ne mažiau kaip dešimt teisėjų. Apylinkės teisme, kuriame yra daugiau kaip dvidešimt teisėjų, gali būti skiriami du teismo pirmininko pavaduotojai, apylinkės teisme, kuriame yra daugiau kaip penkiasdešimt teisėjų, – trys teismo pirmininko pavaduotojai, apylinkės teisme, kuriame yra daugiau kaip aštuoniasdešimt teisėjų, – keturi teismo pirmininko pavaduotojai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)  
Nr. [XI-2313](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6641 (2012-11-15)

### **15 straipsnis. Apylinkės teismo kompetencija**

1. Apylinkės teismas yra pirmoji instancija:
    - 1) civilinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
    - 2) baudžiamosioms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
    - 3) (neteko galios nuo 2012-07-01);
    - 4) administracinių teisės pažeidimų byloms;
    - 5) byloms, susijusioms su sprendimų ir nuosprendžių vykdymu.
  2. Įstatymų nustatytais atvejais apylinkės teismo teisėjai atlieka ikiteisminio tyrimo teisėjo, vykdymo teisėjo funkcijas, taip pat kitas apylinkės teismo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.
- Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, *Žin.*, 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04), *administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka*  
Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

### **16 straipsnis. Neteko galios nuo 2012-07-01.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

### **17 straipsnis. Neteko galios nuo 2012-07-01.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

## **ANTRASIS SKIRSNIS APYGARDŲ TEISMAI**

### **18 straipsnis. Apygardos teismas**

1. Apygardos teismas susideda iš šio teismo pirmininko, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų.
2. Apygardos teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.
3. Teisėjus į apygardos teismo Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrius paskirsto apygardos teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo krūvį skyriuose.

### **19 straipsnis. Apygardos teismo kompetencija**

Apygardos teismas:

- 1) yra pirmoji instancija civilinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 2) yra pirmoji instancija baudžiamosioms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 3) yra apeliacinė instancija byloms dėl apylinkių teismų sprendimų, nuosprendžių, nutarčių, nutarimų ir įsakymų;
- 4) atlieka kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

## **TREČIASIS SKIRSNIS LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS**

### **20 straipsnis. Lietuvos apeliacinis teismas**

1. Lietuvos apeliacinis teismas (toliau – Apeliacinis teismas) susideda iš šio teismo pirmininko, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų.
2. Apeliaciniame teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.
3. Teisėjus į Apeliacinio teismo Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrius paskirsto Apeliacinio teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo krūvį skyriuose.
4. Apeliacinio teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

### **21 straipsnis. Apeliacinio teismo kompetencija**

Apeliacinis teismas:

- 1) yra apeliacinė instancija byloms dėl apygardų teismų sprendimų, nuosprendžių, nutarčių, nutarimų ir įsakymų;

- 2) nagrinėja prašymus dėl užsienio valstybių ir tarptautinių teismų bei arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikoje;
- 3) atlieka kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS**

### **LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS**

#### **22 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas**

1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (toliau – Aukščiausiasis Teismas) susideda iš Aukščiausiojo Teismo pirmininko, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų.
2. Aukščiausiajame Teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.
3. Teisėjus į Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrius paskirsto Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo krūvį skyriuose.
4. Aukščiausiajame Teisme sudaromas Aukščiausiojo Teismo senatas.
5. Aukščiausiojo Teismo organizavimo ir veiklos klausimus nustato šis Įstatymas bei įstatymu patvirtintas Aukščiausiojo Teismo statutas.
6. Aukščiausiojo Teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

#### **23 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo kompetencija**

1. Aukščiausiasis Teismas yra vienintelis kasacinės instancijos teismas įsiteisėjusiems bendrosios kompetencijos teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims, nutarimams (išskyrus nutarimus administracinių teisės pažeidimų bylose) ir įsakymams peržiūrėti. Aukščiausiasis Teismas nagrinėja prašymus dėl proceso atnaujinimo užbaigtose administracinių teisės pažeidimų bylose.
2. Aukščiausiasis Teismas formuoja vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus. Tam Aukščiausiasis Teismas:
  - 1) skelbia skyrių plenarinių sesijų nutartis, taip pat trijų ir išplėstinių septynių teisėjų kolegijų nutartis, dėl kurių paskelbimo pritarė dauguma atitinkamo skyriaus teisėjų. Į Aukščiausiojo Teismo biuletenyje paskelbtose nutartyse esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus atsižvelgia teismai, valstybės ir kitos institucijos, taip pat kiti asmenys, taikydami tuos pačius įstatymus ir kitus teisės aktus;
  - 2) analizuoja teismų praktiką taikant įstatymus ir kitus teisės aktus ir teikia rekomendacinius išaiškinimus;
  - 3) gali konsultuoti teisėjus įstatymų ir kitų teisės aktų aiškinimo ir taikymo klausimais.
3. Aukščiausiasis Teismas, vadovaudamasis Europos Sąjungos teisminių institucijų išaiškinimais, analizuoja ir apibendrina bendrosios kompetencijos teismų praktiką taikant Europos Sąjungos teisės normas ir teikia rekomendacijas dėl Lietuvos bendrosios kompetencijos teismų ir Europos Sąjungos teisminių institucijų bendradarbiavimo užtikrinant vienodą Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimą ir taikymą Lietuvos Respublikoje.
4. Aukščiausiasis Teismas atlieka ir kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, *Žin.*, 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04), *administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka*

#### **24 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo senato sudėtis**

1. Į Aukščiausiojo Teismo senatą įeina Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, Civilinių bylų ir Baudžiamųjų bylų skyrių pirmininkai, taip pat po septynis Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus didžiausią Aukščiausiojo Teismo teisėjo darbo stažą turinčius teisėjus.
2. Aukščiausiojo Teismo senato pirmininkas yra Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.
3. Aukščiausiojo Teismo senatas iš savo narių ketveriems metams išrenka Senato sekretorių.

#### **25 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo senato kompetencija**

Aukščiausiojo Teismo senatas:

- 1) tvirtina teismų praktikos taikant įstatymus ir kitus teisės aktus atskirų kategorijų bylose apibendrinimo apžvalgas ir teikia rekomendacinius išaiškinimus;
- 2) svarsto medžiagos paskelbimo Aukščiausiojo Teismo biuletenyje būtinumą, išskyrus šio Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose numatytus atvejus;

- 3) sprendžia kitus Senato kompetencijai įstatymų priskirtus klausimus;
- 4) Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimu sprendžia kitus šio teismo veiklos klausimus.

## **26 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiai**

1. Aukščiausiojo Teismo senato posėdžius šaukia Senato pirmininkas.
2. Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiuose su patariamuoju balsu turi teisę dalyvauti Aukščiausiojo Teismo teisėjai, kurie nėra Senato nariai.
3. Į Aukščiausiojo Teismo senato posėdžius kviečiami Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas, teisingumo ministras, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas, generalinis prokuroras, Advokatų tarybos pirmininkas, prireikus – ir kiti asmenys. Kai šie asmenys Senato posėdyje dalyvauti negali, jame gali dalyvauti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko pavaduotojas, teisingumo viceministras, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojas, generalinio prokuroro pavaduotojas, Advokatų tarybos pirmininko pavaduotojas.
4. Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiuose gali dalyvauti kitų teismų pirmininkai, jų pavaduotojai, skyrių pirmininkai ir kiti teisėjai.
5. Aukščiausiojo Teismo senato posėdžio darbotvarkė ne vėliau kaip prieš dešimt dienų iki Senato posėdžio pranešama, dokumentų nuorašai ir projektai išsiunčiami Senato nariams, kitiems Aukščiausiojo Teismo teisėjams, Apeliacinio teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, apygardų teismų, apygardų administracinių teismų ir apylinkių teismų pirmininkams, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkui, teisingumo ministrui, generaliniam prokurorui, Advokatų tarybos pirmininkui, prireikus – ir kitiems asmenims.
6. Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiui pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, o kai šio nėra, – Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas einantis šio teismo skyriaus pirmininkas.
7. Aukščiausiojo Teismo senato posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai Senato narių. Senato nutarimai priimami balsuojant. Nutarimas yra priimtas, jeigu už jį balsavo daugiau kaip pusė posėdyje dalyvavusių Senato narių. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia Senato pirmininko balsas.
8. Aukščiausiojo Teismo senato nutarimus pasirašo Senato pirmininkas ir sekretorius.

## **27 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo biuletenis**

1. Aukščiausiasis Teismas leidžia biuletenį „Teismų praktika“. Biuletenyje periodiškai skelbiama:
  - 1) šio Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 punkte ir 3 dalyje numatytos nutartys ir rekomendacijos;
  - 2) Senato patvirtintos teismų praktikos taikant įstatymus ir kitus teisės aktus atskirų kategorijų bylose apibendrinimo apžvalgos ir rekomendaciniai išaiškinimai;
  - 3) kita medžiaga, kurios paskelbimo būtinumą pripažįsta Senatas.
2. Aukščiausiojo Teismo biuletenio leidyba finansuojama iš valstybės biudžeto ir iš pardavus biuletenį gautų lėšų. Lietuvos Respublikos teismai ir teisėjai biuletenį gauna nemokamai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

## **IV SKYRIUS**

### **LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIAI TEISMAI**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS**

#### **APYGARDŲ ADMINISTRACINIAI TEISMAI**

## **28 straipsnis. Apygardos administracinis teismas**

Apygardos administracinis teismas susideda iš šio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo (-ų) ir kitų teisėjų. Teismo pirmininko pavaduotojas gali būti skiriamas teisme, kuriame yra ne mažiau kaip dešimt teisėjų. Apygardos administraciniame teisme, kuriame yra daugiau kaip dvidešimt teisėjų, gali būti skiriami du pirmininko pavaduotojai.

## **29 straipsnis. Apygardos administracinio teismo kompetencija**

Apygardos administracinis teismas:



- 1) yra pirmoji instancija administracinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
- 2) atlieka kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

## **ANTRASIS SKIRSNIS**

### **LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS**

#### **30 straipsnis. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas**

1. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – Vyriausiasis administracinis teismas) susideda iš šio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir kitų teisėjų.
2. Vyriausiojo administracinio teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

#### **31 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo kompetencija**

1. Vyriausiasis administracinis teismas yra:
  - 1) pirmoji ir galutinė instancija administracinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai;
  - 2) apeliacinė instancija byloms dėl apygardų administracinių teismų sprendimų, nutarimų ir nutarčių;
  - 3) (neteko galios nuo 2011 m. sausio 1 d.);
  - 4) instancija, įstatymų nustatytais atvejais nagrinėjanti prašymus dėl proceso atnaujinimo užbaigtose administracinėse bylose.
2. Vyriausiasis administracinis teismas formuoja vienodą administracinių teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus. Tam Vyriausiasis administracinis teismas:
  - 1) skelbia šio teismo plenarinės sesijos priimtus sprendimus, nutarimus ir nutartis, trijų teisėjų kolegijų ir išplėstinių penkių teisėjų kolegijų priimtus sprendimus, nutarimus ir nutartis, dėl kurių paskelbimo pritarė dauguma šio teismo teisėjų, taip pat visus sprendimus dėl norminių administracinių aktų teisėtumo. Į Vyriausiojo administracinio teismo biuletenyje paskelbtuose sprendimuose, nutarimuose ir nutartyse esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus atsižvelgia teismai, valstybės ir kitos institucijos, taip pat kiti asmenys, taikydami tuos pačius įstatymus ir kitus teisės aktus;
  - 2) analizuoja administracinių teismų praktiką taikant įstatymus ir kitus teisės aktus ir teikia rekomendacinius išaiškinimus;
  - 3) gali konsultuoti administracinių teismų teisėjus įstatymų ir kitų teisės aktų aiškinimo ir taikymo klausimais.
3. Vyriausiasis administracinis teismas, vadovaudamasis Europos Sąjungos teisminių institucijų išaiškinimais, analizuoja ir apibendrina administracinių teismų praktiką taikant Europos Sąjungos teisės normas ir teikia rekomendacijas dėl Lietuvos administracinių teismų ir Europos Sąjungos teisminių institucijų bendradarbiavimo užtikrinant vienodą Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimą ir taikymą Lietuvos Respublikoje.
4. Vyriausiasis administracinis teismas atlieka ir kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, Žin., 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04), administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka

#### **32 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo biuletenis**

1. Vyriausiasis administracinis teismas leidžia biuletenį „Administracinių teismų praktika“. Biuletenyje periodiškai skelbiama:
  - 1) šio Įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 1 punkte ir 3 dalyje numatyti sprendimai, nutarimai, nutartys ir rekomendacijos;
  - 2) teismų praktikos taikant įstatymus ir kitus teisės aktus atskirų kategorijų bylose apibendrinimo apžvalgos ir rekomendaciniai išaiškinimai;
  - 3) kita medžiaga, kurios paskelbimui pritarė dauguma šio teismo teisėjų.
2. Vyriausiojo administracinio teismo biuletenio leidyba finansuojama iš valstybės biudžeto ir iš pardavus biuletenį gautų lėšų. Lietuvos Respublikos teismai ir teisėjai biuletenį gauna nemokamai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

## **V SKYRIUS**

### **BYLŲ NAGRINĖJIMAS TEISMUOSE**

#### **33 straipsnis. Bylų nagrinėjimo teisės šaltiniai**

1. Nagrinėdami bylas, teismai vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, kurie neprieštarauja įstatymams.

2. Nagrinėdami bylas, teismai taip pat vadovaujasi oficialiai paskelbtais Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimais ir atsižvelgia į Aukščiausiojo Teismo biuletenyje paskelbtas šio teismo nutartis bei Vyriausiojo administracinio teismo biuletenyje paskelbtus šio teismo sprendimus, nutarimus ir nutartis.

3. Teismai, nagrinėdami bylas, taiko Europos Sąjungos teisės normas ir vadovaujasi Europos Sąjungos teisminių institucijų sprendimais, taip pat jų prejudiciniais sprendimais Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ir galiojimo klausimais.

4. Teismai, priimdami sprendimus atitinkamų kategorijų bylose, yra saistomi savo pačių sukurtų teisės aiškinimo taisyklių, suformuluotų analogiškose ar iš esmės panašiose bylose. Žemesnės instancijos teismai, priimdami sprendimus atitinkamų kategorijų bylose, yra saistomi aukštesnės instancijos teismų teisės aiškinimo taisyklių, suformuluotų analogiškose ar iš esmės panašiose bylose. Teismų praktika atitinkamų kategorijų bylose turi būti keičiama ir naujos teisės aiškinimo taisyklės analogiškose ar iš esmės panašiose bylose gali būti kuriamos tik tais atvejais, kai tai yra neišvengiama ar objektyviai būtina.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

#### **34 straipsnis. Bylų nagrinėjimo teismuose pagrindiniai principai**

1. Teismai bylas nagrinėja laikydamiesi proceso šalių lygiateisiškumo, teisės į teisinę pagalbą, teisės į tinkamą, operatyvų, ekonomišką procesą, teisės būti išklausytam, rungimosi, nekaltumo prezumpcijos, teismo nešališkumo, teismo proceso viešumo, betarpiškumo ir draudimo piktnaudžiauti procesinėmis teisėmis principų. Kituose įstatymuose gali būti numatyta ir šiame Įstatyme nenurodytų principų.

2. Jeigu teisėjas byloje yra proceso šalis, o ta byla teisinga teismui, kuriame jis arba jo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), taip pat jo sutuoktinio vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės) dirba teisėju (išskyrus Aukščiausiąjį Teismą, Apeliacinį teismą ir Vyriausiąjį administracinį teismą), aukštesnės pakopos teismo pirmininkas perduoda šią bylą nagrinėti kitam tos pačios pakopos teismui. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai byloje proceso šalis yra šioje dalyje nurodyti teisėjo giminaičiai.

3. Teisėjas negali atlikti veiksmų, susijusių su išieškojimo nukreipimu į jo ar šio straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų turtą. Tokiu atveju apylinkės teismo pirmininkas šiuos veiksmus atlikti paveda kitam to paties teismo teisėjui.

4. Teismuose gali būti nustatyta teisėjų specializacija tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti. Teisėjų specializacijos nustatymo tvarkos aprašą ir pagrindus tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

#### **35 straipsnis. Teismo posėdžių salės simbolika ir teismo posėdžio dalyvių skiriamieji ženklai**

1. Teismo posėdžių salėje turi būti Lietuvos valstybės vėliava ir Lietuvos valstybės herbas.

2. Teisėjai bylas nagrinėja dėvėdami mantijas ir ženklus su Lietuvos valstybės herbu.

3. Teismo posėdžio metu advokatai ir prokurorai dėvi mantijas.

#### **36 straipsnis. Teismo sudėtis**

1. Apylinkės teisme bylas nagrinėja vienas teisėjas, turintis visus proceso įstatymuose numatytus teismo įgaliojimus. Įstatymų nustatytais atvejais apylinkės teisme bylas gali nagrinėti trijų teisėjų kolegija.

2. Apygardos administraciniame teisme, apygardos teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, o įstatymų nustatytais atvejais – vienas teisėjas. Kai apygardos teisme byla nagrinėjama



apeliacine tvarka, įstatymų nustatytais atvejais bylą gali nagrinėti mišri Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija.

3. Vyriausiajame administraciniame teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, išplėstinė penkių teisėjų kolegija arba Vyriausiojo administracinio teismo plenarinė sesija.

4. Apeliaciniame teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija. Įstatymų nustatytais atvejais bylą Apeliaciniame teisme gali nagrinėti mišri Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija.

5. Aukščiausiąjame Teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, išplėstinė septynių teisėjų kolegija arba Aukščiausiojo Teismo ar Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinė sesija. Įstatymų nustatytais atvejais bylai nagrinėti Aukščiausiąjame Teisme gali būti sudaryta mišri Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų ar išplėstinė septynių teisėjų kolegija ar teismo skyriaus plenarinė sesija.

6. Apygardų teismų, Apeliacinio teismo bei Aukščiausiojo Teismo pirmininkai gali nagrinėti bylas atitinkamo teismo bet kurio skyriaus teisėjų kolegijose, o Aukščiausiojo Teismo pirmininkas – taip pat Aukščiausiojo Teismo bet kurio skyriaus plenarinėje sesijoje.

7. Vyriausiojo administracinio teismo plenarinei sesijai pirmininkauja šio teismo pirmininkas, o jei jis šio teismo plenarinės sesijos posėdyje nedalyvauja, – pirmininko pavaduotojas. Teismo plenarinės sesijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai teismo teisėjų. Sprendimas priimamas plenarinės sesijos posėdyje dalyvaujančių teisėjų balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia sesijos posėdžio pirmininko balsas.

8. Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinei sesijai pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, o jei jis skyriaus plenarinės sesijos posėdyje nedalyvauja, – pirmininko paskirtas skyriaus, kuriame nagrinėjama byla, pirmininkas. Jei Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir skyriaus, kuriame nagrinėjama byla, pirmininkas skyriaus plenarinės sesijos posėdyje nedalyvauja, skyriaus plenarinei sesijai pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo pirmininko paskirtas vienas skyriaus, kuriame nagrinėjama byla, teisėjas. Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinės sesijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai skyriaus teisėjų. Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinėje sesijoje, nagrinėjančioje bylą, kurios procesas atnaujintas, Aukščiausiojo Teismo pirmininko patvarkymu gali dalyvauti kito skyriaus teisėjai. Sprendimas priimamas plenarinės sesijos posėdyje dalyvaujančių teisėjų balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia sesijos posėdžio pirmininko balsas.

9. Teisėjams ir teisėjų kolegijoms bylos visais atvejais paskirstomos taip, kad būtų užtikrinta proceso šalių ir proceso dalyvių teisė į nepriklausomą ir nešališką teismą.

10. Bylos teisėjams paskirstomos ir teisėjų kolegijos sudaromos naudojantis kompiuterine programa, sukurta vadovaujantis Teisėjų tarybos patvirtintomis Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklėmis.

11. Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklės turi užtikrinti, kad bylos teisėjams būtų paskirstomos ir teisėjų kolegijos būtų sudaromos atsižvelgiant į teisėjų specializaciją, darbo krūvio tolygumą, bylų sudėtingumą, teisėjų kolegijų sudėties rotaciją, tos pačios sudėties teisėjų kolegijos maksimalią veiklos trukmę, įstatymuose numatytus draudimus teisėjui nagrinėti konkrečią bylą, teisėjo ar teisėjų kolegijos sudėties pakeitimą, teisėjų nušalinimo ar nusišalinimo aplinkybes, laikinojo nedarbingumo, atostogų ar komandiruotės atvejus.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1508](#), 2003-04-17, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1914 (2003-05-01)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

### **37 straipsnis. Bylų rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui klausimų sprendimas**

1. Iškelta civilinė ar administracinė byla negali būti nutraukta arba pareiškimas (skundas, prašymas) negali būti paliekamas nenagrinėtas vien dėl tos priežasties, kad byla teisinga atitinkamai administraciniam ar bendrosios kompetencijos teismui. Šiais atvejais byla perduodama pagal rūšinį teisingumą.

2. Bylos rūšinį teisingumą bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui lemia teisinio santykio, iš kurio kilo ginčas, pobūdis. Kai teisinis santykis yra mišrus, bylos rūšinis teisingumas priklauso nuo to, koks teisinis santykis (civilinis ar administracinis) byloje vyrauja.

3. Kai teismui kyla abejonių dėl bylos rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui, šiuos klausimus rašytinio proceso tvarka išsprendžia speciali teisėjų kolegija, į kurią įeina Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojas ir po vieną šių teismų pirmininkų paskirtą teisėją.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais bendrosios kompetencijos teismas motyvuotą nutartį dėl bylos rūšinio teisingumo klausimų sprendimo paduoda per Aukščiausiąjį Teismą, o administracinis teismas – per Vyriausiąjį administracinį teismą.

5. Šio straipsnio 3 dalyje numatytos specialios teisėjų kolegijos posėdžiams pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas. Specialios teisėjų kolegijos sprendimas priimamas bendru sutarimu arba kolegijos narių balsų dauguma; jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia kolegijos posėdžio pirmininko balsas. Nutartis dėl bylos rūšinio teisingumo klausimų sprendimo yra galutinė ir neskundžiama.

6. Išsprendus bylos rūšinio teisingumo klausimą, byla kompetentingam ją nagrinėti teismui išsiunčiama per tris darbo dienas nuo specialios teisėjų kolegijos nutarties priėmimo dienos. Speciali teisėjų kolegija taip pat turi teisę pareikštus reikalavimus išskirti į atskiras bendrosios kompetencijos ir administraciniame teisme nagrinėtinas bylas.

7. Kai dėl bylos rūšinio teisingumo į specialią teisėjų kolegiją kreipėsi bylą nagrinėjantis apeliacinės instancijos arba kasacinis teismas ir speciali teisėjų kolegija konstatuoja bylos rūšinio teisingumo taisyklių pažeidimą, žemesnės instancijos teismų procesiniai sprendimai, kuriais ginčas išspręstas iš esmės, netenka teisinės galios ir byla pagal rūšinį teisingumą perduodama nagrinėti atitinkamos kompetencijos teismui.

8. Kai byla bendrosios kompetencijos teismui perduodama iš administracinio teismo arba administraciniam teismui – iš bendrosios kompetencijos teismo, teismas nustato dalyvaujančių byloje asmenų procesinę padėtį ir prireikus imasi priemonių procesinių dokumentų trūkumams pašalinti.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

**Įstatymas papildomas 37<sup>1</sup> straipsniu nuo 2013-07-01:**

**37<sup>1</sup> straipsnis. Elektroninės bylos, informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimas teismuose**

1. Su teismo proceso bylomis susiję elektroniniai duomenys teismuose yra tvarkomi, įtraukiami į apskaitą ir saugomi naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausiojo archyvaru. Bylos dėl teismo įsakymo išdavimo, taip pat kitos Teisėjų tarybos nustatytos bylos ir su teismo procesu susijusi informacija gali būti tvarkomos vien elektronine forma. Kai vedama elektroninė byla, teismų gaunama ir siunčiama rašytinės formos informacija yra skaitmeninama šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, o rašytiniai dokumentai tvarkomi, saugomi ir sunaikinami Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausiojo archyvaru.

2. Proceso dalyviai teisingumo ministro nustatyta tvarka turi teisę susipažinti su elektronine byla ir gauti joje esančių dokumentų kopijas. Be to, įstatymų nustatyta tvarka asmenys turi teisę susipažinti su teismų išnagrinėtomis bylomis. Teismuose sudaromos reikiamos techninės sąlygos šioms teisėms įgyvendinti; be to, turi būti sudaromos sąlygos susipažinti su elektroninėmis bylomis ir gauti jų kopijas nuotoliniu būdu.

3. Proceso dalyviai turi teisę visus procesinius dokumentus ir su teismo procesu susijusią informaciją teismams teikti elektroninės formos, teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami elektroninių ryšių priemones. Asmenys, teikiantys procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis, turi juos pasirašyti saugiu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais (per elektroninės bankininkystės sistemas ir pan.), arba užsiregistruoti teismų informacinėje sistemoje. Asmens tapatybės patvirtinimo reikalavimus ir būdus nustato teisingumo ministras.

4. Įstatymų nustatytais atvejais teismai praneša proceso dalyviams apie procesinius veiksmus ar procesinius sprendimus, teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami elektroninių ryšių priemones.

5. Teismuose sudaromos reikiamos techninės sąlygos teismų procesinius sprendimus, vykdomuosius raštus ir kitus su teismo procesu susijusius dokumentus ir jų kopijas tvirtinti saugiu elektroniniu parašu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga ir patvirtintu kvalifikuotais sertifikatais.

Elektroniniu parašu patvirtinti teismo procesiniai dokumentai ir jų kopijos turi tokią pat teisinę galią kaip ir rašytiniais parašais patvirtinti procesiniai dokumentai.

6. Elektroninėje byloje saugomos proceso metu sudarytų ar gautų rašytinių procesinių dokumentų skaitmeninės kopijos, išskyrus dokumentus, kurių dėl teisės aktų nustatytų reikalavimų negalima skaitmeninti, ir sudaryti ar pateikti elektroniniai procesiniai dokumentai. Rašytiniai procesiniai dokumentai turi būti skaitmeninti ir jų skaitmeninės kopijos perkeltos į elektroninę bylą ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo jų gavimo teisme. Skaitmeninėje kopijoje turi būti nurodytas dokumento skaitmeninimo laikas ir dokumentą skaitmeninę asmuo. Skaitmeninė kopija turi būti patvirtinta dokumentą skaitmeninusio asmens saugiu elektroniniu parašu. Kai dėl šioje dalyje nurodytų priežasčių rašytinių dokumentų negalima skaitmeninti, teismas priima motyvuotą nutartį saugoti dokumentus tik rašytinės formos ir apie tai pažymima elektroninėje byloje.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-74](#), 2012-12-20, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7826 (2012-12-29)

### **38 straipsnis. Bylų nagrinėjimo teismuose eigos ir rezultatų fiksavimas**

1. Proceso įstatymų numatytais atvejais teismo posėdžio eigą protokoluoja (stenografuoja) teismo posėdžio sekretorius.

2. Teismo posėdžio protokolo turinį, protokolo surašymo tvarką nustato proceso įstatymai.

3. Teismo posėdžio eigai fiksuoti proceso įstatymų nustatyta tvarka daromas garso įrašas. Įrodymams fiksuoti ir tirti proceso įstatymų nustatyta tvarka teismas gali daryti vaizdo įrašus, filmuoti ir fotografuoti ar naudoti kitas technines priemones.

4. Proceso šalys, įgyvendindamos savo procesines teises, proceso įstatymų nustatyta tvarka gali daryti teismo posėdžio garso įrašą.

5. Kitiems asmenims draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti kitas technines priemones. Draudimą teismo posėdžio metu naudoti technines priemones pažeidusiems asmenims taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

6. Išnagrinėjęs bylą, teismas priima sprendimą. Teismo sprendimo turinį ir priėmimo tvarką nustato proceso įstatymai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **39 straipsnis. Teismų sprendimų oficialus skelbimas**

1. Teismų baigiamieji aktai, atskirosios nutartys ir metinės Aukščiausiojo Teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo praktikos apžvalgos skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.

#### **1 dalies redakcija nuo 2014-01-01:**

1. Teismų baigiamieji aktai, atskirosios nutartys ir metinės Aukščiausiojo Teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo praktikos apžvalgos skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus. Aukščiausiojo Teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo sprendimai, nutartys, nutarimai, taip pat įsiteisėję administracinių teismų sprendimai dėl norminių administracinių aktų teisėtumo skelbiami Teisės aktų registre.

2. Viešai skelbiamame teismo baigiamajame akte turi būti išdėstyti visi argumentai, kuriais šis aktas grindžiamas, išskyrus proceso įstatymų nustatytus atvejus. Teismo baigiamuoju aktu laikomas teismo aktas, kuriuo byla baigiama iš esmės.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teismų baigiamieji aktai, atskirosios nutartys ir metinės teismų praktikos apžvalgos skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame interneto tinklalapyje taip pat skelbiami lietuvių kalba surašyti arba į lietuvių kalbą išversti Europos žmogaus teisių teismo, Europos Sąjungos teisminių institucijų ir kitų tarptautinių teisminių institucijų sprendimai, prejudiciniai sprendimai, išvados bylose, kuriose dalyvaujantys asmenys yra Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolatiniai gyventojai, Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys arba Lietuvos valstybė, kiti šioje dalyje nurodytų institucijų

procesiniai sprendimai, kurių skelbimo būtinumą pripažįsta Aukščiausiasis Teismas arba Vyriausiasis administracinis teismas, o Teisėjų tarybos nustatyta tvarka – ir kita medžiaga.

5. Prieiga prie šio straipsnio nustatyta tvarka internete skelbiamos informacijos yra vieša ir nemokama. Duomenų bazės turi būti aprūpintos elektroninėmis paieškos priemonėmis.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-810](#), 2010-05-13, *Žin.*, 2010, Nr. 63-3089 (2010-05-31)

Nr. [XI-1972](#), 2012-04-17, *Žin.*, 2012, Nr. 51-2527 (2012-05-03)

Nr. [XI-2348](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6676 (2012-11-15)

#### **40 straipsnis. Teismų susižinojimas dėl teisinės pagalbos**

Lietuvos Respublikos teismai, kuriems byloms nagrinėti reikalinga informacija ar teisinė pagalba iš kitos valstybės, su užsienio teismais ar kitomis įstaigomis, ar tarptautinėmis organizacijomis susižino Lietuvos Respublikos įstatymų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatyta tvarka.

#### **40<sup>(1)</sup> straipsnis. Teismų kreipimasis į Europos Sąjungos teismines institucijas**

1. Teismas, kuriam taikant Europos Sąjungos teisės normas iškilo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimas, kurį išnagrinėti būtina, kad sprendimas byloje būtų priimtas, turi teisę kreiptis į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją su prašymu pateikti dėl to preliminarų nutarimą.

2. Aukščiausiasis Teismas ir Vyriausiasis administracinis teismas, taip pat teismas, kuris yra galutinė instancija nagrinėjamoje byloje (kai sprendimas negali būti toliau skundžiamas), šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju privalo prašyti kompetentingos Europos Sąjungos teisminės institucijos preliminarų nutarimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

### **III DALIS**

### **TEISĖJAI**

#### **VI SKYRIUS**

#### **TEISĖJŲ STATUSAS. SKIRIAMIEJI ŽENKLAI**

##### **PIRMASIS SKIRSNIS**

##### **TEISĖJŲ ĮGALIOJIMAI, TEISĖS IR PAREIGOS**

#### **41 straipsnis. Teisėjo įgaliojimai**

1. Teisėjas yra valstybės pareigūnas ir turi šiame bei kituose įstatymuose numatytus valstybės valdžios įgaliojimus.

2. Teisėjo reikalavimai, susiję su teisingumo vykdymu, yra privalomi visoms valstybės valdžios institucijoms, pareigūnams ir tarnautojams, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims. Už teisėjo reikalavimų nevykdymą atsakoma įstatymų nustatyta tvarka.

#### **42 straipsnis. Teisėjų skiriamieji ženklai**

1. Teisėjų valdžios vykdant teisingumą simboliai yra mantija ir ženklas su Lietuvos valstybės herbu.

2. Paskirtam teisėjui išduodamas teisėjo pažymėjimas. Jį pasirašo Respublikos Prezidentas arba Seimo Pirmininkas.

3. Teisėjų valdžios simbolių etalonus, teisėjo pažymėjimo pavyzdžius, jų išdavimo ir galiojimo tvarkos aprašą tvirtina Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos siūlymu.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

#### **43 straipsnis. Teisėjo pareigos**

1. Teisėjas privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir kitų įstatymų, vykdyti Teisėjų etikos taisyklių reikalavimus.

2. Be teisingumo vykdymo, teisėjas atlieka kitas pareigas, įstatymų priskirtas teismo, kuriame jis dirba, kompetencijai.

3. Teisėjas privalo raštu pranešti teismo pirmininkui apie teismo procesą, kuriame tas teisėjas yra proceso šalis. Teisėjas taip pat privalo raštu pranešti teismo pirmininkui apie teismo procesą, kuriame to teisėjo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), taip pat jo sutuoktinio vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės) yra proceso šalis, jei byla teisinga teismui, kuriame jis dirba teisėju.

4. Teisėjas privalo nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją.

5. Teisėjas privalo tikrintis sveikatą šio Įstatymo 53<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Už teisėjo pareigų nevykdymą teisėjas atsako šiame Įstatyme nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

#### **44 straipsnis. Teisėjo teisės ir laisvės**

1. Teisėjas turi Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose numatytas Lietuvos Respublikos piliečio teises ir laisves.

2. Teisėjo procesines teises nustato proceso įstatymai.

3. Teisėjai turi teisę laisvai jungtis į teisėjų asociacijas ar kitokias nepolitines organizacijas, ginančias teisėjų teises, atstovaujančias jų interesams bei tenkinančias jų profesinius poreikius.

4. Teisėjas turi teisę atstovauti teisme savo, savo nepilnamečių vaikų, taip pat asmenų, kurių globėjas ar rūpintojas jis yra, interesams.

### **ANTRASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ NEPRIKLAUSOMUMO GARANTIJOS**

#### **45 straipsnis. Teisėjo įgaliojimų pastovumas**

1. Teisėją skirti, perkelti, atleisti ar pašalinti iš pareigų galima tik Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir šiame Įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Į teisėjo pareigas asmuo skiriamas nustatytam laikui.

3. Į pareigas paskirtam teisėjui nustatytas įgaliojimų laikas negali būti sutrumpintas.

4. Teisėją skirti žemesnės pakopos teismo teisėju galima tik teisėjo sutikimu, išskyrus atvejus, kai žemesnės pakopos teismo teisėju asmuo skiriamas taikant drausminę atsakomybę.

5. Teisėją perkelti į kitą tos pačios pakopos ar kitos jurisdikcijos teismą arba žemesnės pakopos teismą galima tik teisėjo sutikimu, išskyrus atvejus, numatytus šio Įstatymo 63 straipsnio 3, 5 ir 6 dalyse.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, *Žin.*, 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)

#### **46 straipsnis. Draudimas daryti poveikį teisėjui**

1. Draudžiama daryti neteisėtą poveikį teisėjui, siekiant turėti įtakos bylos eigai ar baigčiai.

2. Mitingai, piketai ir kitokie pavienių asmenų ar jų grupių veiksmai arčiau negu 75 metrai iki teismo pastato ir teisme, jeigu tuo siekiama daryti poveikį teisėjui arba teismui, yra kišimasis į teisėjo arba teismo veiklą.

3. Asmenys, kurie savo veiksmais ar neveikimu trukdo teismui vykdyti teisingumą, neteisėtai daro poveikį bylos eigai ar baigčiai, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

#### **47 straipsnis. Teisėjo imunitetas**

1. Teisėjas gali atsakyti baudžiamąja tvarka, gali būti suimtas arba gali būti kitaip suvaržyta jo laisvė tik Seimo, o tarp Seimo sesijų – Respublikos Prezidento sutikimu, išskyrus atvejus, kai teisėjas užtikamas darantis nusikalstamą veiką (*in flagranti*).

2. Draudžiama įeiti į teisėjo gyvenamąsias ar tarnybines patalpas, daryti ten arba teisėjo asmeniniame ar tarnybiniame automobilyje, arba kitoje asmeninėje susisiekimo priemonėje apžiūrą, kratą ar poėmį, taip pat atlikti teisėjo asmens apžiūrą ar kratą, jam priklausančių daiktų ir dokumentų apžiūrą ar poėmį, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.



3. Pradėti naudoti kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus ir priemonės prieš teisėją galima tik kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo sprendimu generaliniam prokurorui sutikus, o pradėti ikiteisminį tyrimą gali tik generalinis prokuroras. Teisėjo, kuris yra įtariamas arba kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu, įgaliojimus gali sustabdyti Seimas, o tarp Seimo sesijų – Respublikos Prezidentas. Teisėjo įgaliojimai sustabdomi iki galutinio sprendimo ikiteisminiame tyrime arba sprendimo baudžiamojoje byloje įsiteisėjimo. Jeigu ikiteisminio tyrimo metu paaiškėja aplinkybių, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas, arba nesurenkama pakankamai duomenų, pagrindžiančių teisėjo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo, arba teismo sprendimu baudžiamojoje byloje teisėjas nepripažįstamas kaltu, teisėjo įgaliojimai atnaujinami ir jam sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.

4. Teisėjas, padaręs administracinę teisės pažeidimą, už kurį numatyta laisvės nevaržanti nuobauda, traukiamas administracinės atsakomybės bendra tvarka. Apie šį teisėjo padarytą administracinę teisės pažeidimą jį užfiksavęs pareigūnas per 3 dienas praneša Teisėjų tarybai.

5. Teisėjas, padaręs administracinę teisės pažeidimą, už kurį numatyta laisvę varžanti nuobauda, traukiamas administracinės atsakomybės gavus Seimo, o tarp Seimo sesijų – Respublikos Prezidento sutikimą. Apie šį teisėjo padarytą administracinę teisės pažeidimą jį užfiksavęs pareigūnas per 3 dienas praneša Teisėjų tarybai.

6. Be asmens dokumentų sulaikytas ar pristatytas į teisėsaugos institucijas teisėjas turi būti nedelsiant paleistas, kai nustatoma jo asmenybė.

7. Teisėjas ar teismas neatsako už žalą, atsiradusią proceso šaliai dėl to, kad byloje priimtas neteisėtas ar nepagrįstas sprendimas. Šią žalą įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka atlygina valstybė. Dėl teisėjo nusikalstamos veikos vykdant teisingumą atsiradusią ir asmeniui valstybės atlygintą turtinę ir neturtinę žalą valstybė regreso tvarka išieško iš teisėjo.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2007-12-17, *Žin.*, 2007, Nr. 134-5427 (2007-12-18)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-2262](#), 2012-10-02, *Žin.*, 2012, Nr. 122-6121 (2012-10-20)

#### **48 straipsnis. Teisėjo darbas ir veikla ne teisme**

1. Teisėjas negali eiti kitų renkamų ar skiriamų pareigų, dirbti verslo ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, išskyrus pedagoginę ar kūrybinę veiklą.

2. Teisėjas nevaržomai dalyvauja teismų savivaldos institucijų veikloje. Darbo teismų savivaldos institucijose metu teisėjo darbo krūvis teisme, kuriame jis dirba, atitinkamai sumažinamas.

3. Teisėjas gali dalyvauti įstatymų, tarptautinių sutarčių, taip pat kitų teisės aktų projektų rengimo komisijose (grupėse), jei tai netrukdo atlikti teisėjo pareigas. Apie tai teisėjas praneša teismo, kuriame jis dirba, pirmininkui. Teisės aktų nustatyta tvarka teisėjas gali atstovauti Lietuvos valstybei tarptautinėse organizacijose.

4. Teisėjas negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus teisėjo atlyginimą bei užmokestį už pedagoginę ar kūrybinę veiklą.

5. Teisėjas negali dalyvauti politinių partijų, kitų politinių organizacijų veikloje.

6. Teisėjas nešaukiamas į privalomąją karo tarnybą.

#### **49 straipsnis. Teisėjo, teisėjo šeimos narių ir jų nuosavybės apsauga**

1. Teisėjo ir jo šeimos narių fizinė apsauga, kai yra reali grėsmė jų gyvybei, sveikatai ar turtui dėl su teisėjo pareigų atlikimu susijusių priežasčių, užtikrinama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Žalą, padarytą sužalojant, sunaikinant ar pagrobiant teisėjui arba jo šeimos nariams priklausantį turtą dėl su teisėjo pareigų atlikimu susijusių priežasčių, atlygina valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka.

#### **50 straipsnis. Kitos teisėjų nepriklausomumo garantijos**

1. Valstybė finansinėmis ir organizacinėmis techninėmis priemonėmis užtikrina tinkamas teisėjų ir teismų darbo sąlygas.

2. Valstybė užtikrina ir kitas įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas teisėjų nepriklausomumo garantijas.



**VII SKYRIUS**  
**PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKA, TEISĖJŲ SKYRIMAS**  
**IR TEISĖJŲ KARJERA**

**PIRMASIS SKIRSNIS**  
**REIKALAVIMAI PRETENDENTAMS Į APYLINKĖS**  
**TEISMO TEISĖJUS IR JŲ ATRANKA**

**51 straipsnis. Reikalavimai pretendentai į apylinkės teismo teisėjus**

1. Apylinkės teismo teisėju gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą – teisės bakalauro ir teisės magistro kvalifikacinius laipsnius arba teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį (vienpakopį teisinį universitetinį išsilavinimą), atitinkantis įstatymų nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą dirbti ar susipažinti su išlaptinta informacija, pateikęs sveikatos pažymėjimą, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą ir išlaikęs pretendentų į teisėjus egzaminą. Nuo pretendentų į teisėjus egzaminu atleidžiamas teisės krypties socialinių mokslų daktaras ir habilituotas daktaras, asmuo, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, jeigu nuo darbo teisėju pabaigos praėjo ne daugiau kaip penkeri metai.

2. Užsienyje įgytas teisinis išsilavinimas pripažįstamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-2240](#), 2004-05-18, *Žin.*, 2004, Nr. 84-3042 (2004-05-25)

Nr. [X-635](#), 2006-06-01, *Žin.*, 2006, Nr. 68-2493 (2006-06-17)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

**52 straipsnis. Nepriekaištinga reputacija**

Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir skiriamas teisėju, jeigu jis:

- 1) įsiteisėjęsiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikalstamą veiką;
- 2) atleistas iš teisėjo, prokuroro, advokato, notaro, antstolio, policijos ar vidaus reikalų sistemos darbuotojo pareigų arba iš valstybės tarnybos už profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus, jei po šio atleidimo nepraėjo penkeri metai;
- 3) piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis ar alkoholiu;
- 4) neatitinka kitų Teisėjų etikos taisyklių reikalavimų.

**53 straipsnis. Teisinio darbo stažas**

1. Teisinio darbo stažas skaičiuojamas nuo tada, kai asmuo įgijo šio Įstatymo 51 straipsnyje numatytą teisinį išsilavinimą ir pradėjo dirbti darbą, numatytą teisinių pareigybų sąrašė.
2. Teisinių pareigybų sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.
3. Kai abejojama dėl asmens teisinio darbo stažo, teisėjo darbui tinkamą teisinio darbo stažą pripažįsta teisingumo ministro sudaryta Teisinio darbo stažo pripažinimo komisija.
4. Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijos nuostatus tvirtina teisingumo ministras.
5. Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijos išvadose nurodoma, kiek asmuo turi teisinio darbo stažo.
6. Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijos sprendimas gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

**53<sup>1</sup> straipsnis. Pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatos patikrinimas**

1. Pretendentų į teisėjus sveikatos patikrinimas atliekamas prieš laikant pretendentų į teisėjus egzaminą.
2. Teisėjų sveikatos patikrinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per penkerius metus.
3. Reikalavimus pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatai ir pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatos patikrinimo tvarkos aprašą tvirtina sveikatos apsaugos ministras ir teisingumo ministras, suderinę su Teisėjų taryba.
4. Sveikatos patikrinimas apima ir psichologinį vertinimą. Psichologinis vertinimas atliekamas asmenybės būdo ir pažintinės veiklos savybėms nustatyti.
5. Sveikatos patikrinimas atliekamas Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **53<sup>2</sup> straipsnis. Preliminarus pretendentų į teisėjus dokumentų tikrinimas**

1. Pretendentas į teisėjus pateikia Nacionalinei teismų administracijai dokumentus, patvirtinančius, kad jis atitinka šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus (išskyrus reikalavimą būti išlaikius pretendentų į teisėjus egzaminą). Be to, pretendentas į teisėjus pateikia užpildytą Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nustatytos formos klausimyną ir raštu sutinka, kad būtų tikrinama jo kandidatūra.

2. Nacionalinė teismų administracija patikrina pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus. Siekdama nustatyti, ar pretendentas į teisėjus atitinka reikalavimus, būtinus išduodant asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija kreipiasi į Valstybės saugumo departamentą. Valstybės saugumo departamentas per 40 darbo dienų nuo kreipimosi gavimo dienos privalo pateikti motyvuotą išvadą, ar pretendentas į teisėjus atitinka reikalavimus, būtinus išduodant asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Prieš priimdamas sprendimą, Valstybės saugumo departamentas gali pretendentą į teisėjus iškviesti pokalbio, pareikalauti rašytinių jo paaiškinimų ir prireikus, jeigu šis asmuo sutinka, patikrinti poligrafu. Pretendento į teisėjus patikrinimo metu negali būti naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės, išskyrus apklausą ir duomenų, esančių kriminalinės žvalgybos informacinėse sistemose, peržiūrą.

3. Nustačiusi, kad pateikti dokumentai patvirtina, kad pretendentas į teisėjus atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, Nacionalinė teismų administracija:

1) pretendento į teisėjus, kuris yra teisės krypties socialinių mokslų daktaras arba habilituotas daktaras, arba asmuo, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, jeigu nuo darbo teisėju pabaigos praėjo ne daugiau kaip penkeri metai, duomenis įtraukia į pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąrašą ir pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus perduoda Respublikos Prezidentui;

2) pretendentui į teisėjus, neatitinkančiam šios dalies 1 punkto reikalavimų, leidžia laikyti pretendentų į teisėjus egzaminą, o jam išlaikius šį egzaminą, jo duomenis įtraukia į pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąrašą ir pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus, Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nutarimą perduoda Respublikos Prezidentui.

4. Nustačiusi, kad pateikti dokumentai nepatvirtina, kad pretendentas į teisėjus atitinka šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, arba jei Valstybės saugumo departamentas pateikia išvadą, kad pretendentas į teisėjus neatitinka reikalavimų, būtinų išduodant asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija motyvuotu sprendimu grąžina šiuos dokumentus juos pateikusiam pretendentui į teisėjus. Šis Nacionalinės teismų administracijos sprendimas gali būti skundžiamas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-2262](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6121 (2012-10-20)

### **54 straipsnis. Pretendentų į teisėjus egzamino komisija**

1. Pretendentų į teisėjus egzamino komisiją trejiems metams iš septynių asmenų sudaro Teisėjų taryba. Ne mažiau kaip keturi šios komisijos nariai turi būti teisėjai. Du asmenis Komisijos nariais iš teisėjų ir vieną asmenį iš teisės krypties mokslininkų pasiūlo Teisėjų tarybos pirmininkas, po vieną asmenį iš teisėjų ir po vieną asmenį iš teisės krypties mokslininkų – daugiausia teisėjų vienijanti teisėjų visuomeninė organizacija ir teisingumo ministras. Teisėjų taryba iš Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos narių skiria Komisijos pirmininką. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nariais negali būti skiriami Teisėjų tarybos nariai.

2. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip penki Komisijos nariai.

3. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nutarimas dėl egzamino rezultatų per dešimt dienų nuo nutarimo paskelbimo gali būti skundžiamas Teisėjų tarybai. Teisėjų tarybos sprendimas yra galutinis.

4. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nuostatus, egzamino programą tvirtina Teisėjų taryba. Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos narių, išskyrus teisėjus, darbo apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

### **55 straipsnis. Pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąrašas**

1. Atitinkantis teisėjui keliamus reikalavimus ir išlaikęs egzaminą asmuo įrašomas į pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąrašą. Šį sąrašą, taip pat pretendentų į teisėjus asmens bylas tvarko Nacionalinė teismų administracija.

2. Asmenų įrašymo į pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąrašą tvarką tvirtina Teisėjų taryba.

3. Pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąrašas pateikiamas Respublikos Prezidentui, Teisėjų tarybai ir Atrankos komisijai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

### **55<sup>1</sup> straipsnis. Pretendentų į teisėjus atranka ir Pretendentų į teisėjus atrankos komisija**

1. Pretendentai į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas priimami atrankos būdu. Pretendentų į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas skyrimo klausimams svarstyti Respublikos Prezidentas sudaro Pretendentų į teisėjus atrankos komisiją (toliau – Atrankos komisija) ir nustato šios komisijos darbo tvarką ir pretendentų į teisėjus atrankos kriterijus. Atrankos komisija trejiems metams sudaroma iš septynių asmenų. Trys Atrankos komisijos nariai turi būti teisėjai ir keturi – visuomenės atstovai. Respublikos Prezidentas iš Atrankos komisijos narių skiria Komisijos pirmininką. Atrankos komisijos nariais negali būti skiriami Teisėjų tarybos nariai. Atrankos komisijos narių, išskyrus teisėjus, darbo apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

2. Atrankos komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip penki Komisijos nariai. Sprendimai priimami visų Komisijos narių balsų dauguma.

3. Pretendentų į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas atranką skelbia ir organizuoja Respublikos Prezidento kanceliarija ir Nacionalinė teismų administracija. Atrankos skelbimo ir organizavimo tvarką, suderinus su Teisėjų taryba, tvirtina Respublikos Prezidentas.

4. Į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas atranka pradedama likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki numatomos laisvos apylinkės teismo teisėjo vietos atsiradimo arba kai dėl nenumatytų aplinkybių atsiranda laisva apylinkės teismo teisėjo vieta. Atranka gali būti nepradedama, kai nuo paskutinės atrankos į to paties teismo teisėjo pareigas praėjo mažiau kaip 6 mėnesiai. Tokiu atveju atrankoje dalyvavęs asmuo šio Įstatymo nustatyta tvarka į to paties teismo teisėjo pareigas gali būti skiriamas vadovaujantis ankstesnėmis Atrankos komisijos išvadomis.

5. Pirmenybę į laisvą arba atsilaisvinsiančią apylinkės teismo teisėjo vietą turi teisėjai, siekiantys būti paskirti į kitą teismą šio Įstatymo 64 straipsnyje nustatyta tvarka, arba buvę teisėjai, siekiantys būti paskirti šio Įstatymo 61 straipsnyje nustatyta tvarka. Jeigu tokių pretendentų nėra, atrankoje, vadovaujantis šio straipsnio 3 dalyje nurodyta skelbimo ir organizavimo tvarka, dalyvauja teisėjai, pageidaujantys būti perkelti į kitą teismą šio Įstatymo 63 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, ir pretendentai į teisėjus.

6. Per atranką Atrankos komisija išnagrinėja pretendentų į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas dokumentus, o po to atranka vyksta žodžiu (pokalbis). Per pokalbį su kiekvienu atrankoje dalyvaujančiu pretendentu į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas Atrankos komisija nustato, kurie pretendentai į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas yra tinkamiausi būti apylinkės teismo teisėjais, ir savo išvadą dėl pretendentų į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas pateikia Respublikos Prezidentui.

7. Atrenkant pretendentus į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas, įvertinamos kiekvieno pretendento profesinės žinios ir įgūdžiai, gebėjimas teorines žinias ir įgūdžius taikyti praktiškai, darbo teisėju arba kito teisinio darbo stažas, kiti kiekybiniai ir kokybiniai teisinės veiklos rodikliai, etikos reikalavimų laikymasis profesinėje ir kitoje veikloje, mokslinė ir pedagoginė veikla, papildomai gali būti atsižvelgiama į teismo, kuriame teisėjas dirba ir į kurį pretenduoja, teisėjų kolektyvų nuomonę.

8. Atrankos komisija savo išvadoje dėl pretendentų į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas Respublikos Prezidentui motyvuotai nurodo vieną ar kelis asmenis, tinkamiausius būti apylinkės teismo teisėjais.

9. Jeigu atrankoje į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo teisėjų vietas dalyvavę pretendentai nesutinka su Atrankos komisijos išvadomis, jie turi teisę per 10 dienų po Atrankos komisijos posėdžio motyvuotu raštu informuoti Respublikos Prezidentą.

10. Atrankos komisijos išvados dėl pretendentų į laisvas arba atsilaisvinsiančias teisėjų vietas Respublikos Prezidento nesaisto.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, *Žin.*, 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, *Žin.*, 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)

## **ANTRASIS SKIRSNIS**

### **TEISĖJŲ SKYRIMAS IR PRIESAIKA**

#### **56 straipsnis. Apylinkės teismo teisėjo skyrimas**

1. Apylinkės teismo teisėją iš asmenų, įrašytų pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąraše, skiria Respublikos Prezidentas.

2. Dėl apylinkės teismo teisėjo skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

3. Respublikos Prezidentas, gavęs Atrankos komisijos išvadą dėl pretendentų į teisėjus, ne vėliau kaip per 30 dienų pateikia Teisėjų tarybai svarstyti konkrečias kandidatūras, prašydamas Teisėjų tarybos patarimo.

4. Asmenų skyrimo į laisvą apylinkės teismo teisėjo vietą klausimas paprastai svarstomas artimiausiame Teisėjų tarybos posėdyje.

5. Apsvarsčiusi asmenų skyrimo į teisėjus klausimą, Teisėjų taryba pataria dėl konkrečios kandidatūros Respublikos Prezidentui. Į laisvą apylinkės teismo teisėjo vietą Teisėjų taryba gali patarti dėl dviejų ar daugiau kandidatūrų.

6. Respublikos Prezidentui Teisėjų tarybos sprendimą dėl patarimo per penkias dienas raštu praneša Teisėjų tarybos pirmininkas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, *Žin.*, 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

#### **57 straipsnis. Laikas, kuriam skiriami teisėjai**

1. Asmuo į teisėjo pareigas skiriamas iki 65 metų amžiaus. Kai teisėjui sukanka 65 metai, jo įgaliojimai baigiasi. Jeigu teisėjo įgaliojimų laikas pasibaigia bylos nagrinėjimo metu, jo įgaliojimai gali būti pratęsimi tol, kol byla bus baigta nagrinėti arba jos nagrinėjimas bus atidėtas.

2. Dėl teisėjo įgaliojimų pratęsimo Respublikos Prezidentui motyvuotai pataria Teisėjų taryba.

3. Kol nesuėjęs šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas, teisėjo įgaliojimai gali būti nutraukti tik Lietuvos Respublikos Konstitucijoje numatytais teisėjo atleidimo ar pašalinimo iš pareigų atvejais.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1322](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 12-440 (2003-01-31)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

#### **58 straipsnis. Neteko galios nuo 2012-07-01.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)

#### **59 straipsnis. Teisėjo priesaika**

1. Teisėju paskirtas asmuo, prieš pradėdamas eiti pareigas, iškilmingoje aplinkoje prisiekia jį paskyrusiems Respublikos Prezidentui arba Seimui. Prisiekiantis asmuo turi teisę pasirinkti vieną iš šių priesaikos tekstų:

1) „Aš, teisėjas (-a) (vardas, pavardė), iškilmingai prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos Respublikai, savo pareigas atlikti garbingai, vykdyti teisingumą pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališkas (-a), sąžiningas (-a), humaniškas (-a), saugoti man patikėtas valstybės paslaptis ir visada elgtis, kaip dera teisėjui.

Tepadeda man Dievas.“;

2) „Aš, teisėjas (-a) (vardas, pavardė), iškilmingai prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos Respublikai, savo pareigas atlikti garbingai, vykdyti teisingumą pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališkas (-a), sąžiningas (-a), humaniškas (-a), saugoti man patikėtas valstybės paslaptis ir visada elgtis, kaip dera teisėjui.“

2. (Neteko galios nuo 2005 m. gruodžio 8 d.)

3. Teisėjas prisiekia dėvėdamas mantiją.

4. Teisėjas priesaikos tekstą pasirašo. Priesaikos tekstas laikomas teisėjo asmens byloje.

5. Po priesaikos Respublikos Prezidentas arba Seimo Pirmininkas teisėjui įteikia teisėjų valdžios simbolį – ženklą su Lietuvos valstybės herbu.

6. Respublikos Prezidentui ar Seimui teisėjas prisiekia vieną kartą, jeigu teisėjo įgaliojimai nebuvo nutraukti.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-414](#), 2005-11-22, *Žin.*, 2005, Nr. 143-5176 (2005-12-08)

## **60 straipsnis. Buvusio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Sąjungos Bendrojo Teismo ar Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjo teisė būti paskirtam teisėju**

Buvęs Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Sąjungos Bendrojo Teismo ar Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjas be egzamino ir atrankos gali būti paskirtas Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo, Vyriausiojo administracinio teismo, apygardos teismo, apygardos administracinio teismo ar apylinkės teismo teisėju.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-544](#), 2013-10-08, *Žin.*, 2013, Nr. 109-5364 (2013-10-17)

## **61 straipsnis. Buvusio teisėjo skyrimo į teisėjo pareigas ypatumai**

Buvęs bet kurio aukštesnės pakopos teismo teisėjas, atleistas iš pareigų savo noru, išrinktas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeltas į kitą darbą, be atrankos, laikantis šiame Įstatyme nustatytos teisėjo skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų tvarkos, gali būti paskirtas tos pačios ar bet kurio žemesnės pakopos teismo teisėju, jei nuo darbo teisėju pabaigos nepraėjo penkeri metai. Jei į tą pačią laisvą teisėjo vietą pageidauja būti paskirti keli buvę teisėjai ar teisėjai, skiriami pagal šio Įstatymo 64 straipsnį, sprendžiant paskyrimo klausimą taikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atrankos tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## **62 straipsnis. Apribojimai skirti teisėją dirbti į konkretų teismą ar teismo skyrių**

Teisėjas negali būti skiriamas dirbti teisme ar teismo skyriuje, kuriame atitinkamai teismo pirmininku, pirmininko pavaduotoju arba skyriaus pirmininku dirba jo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės).

# **TREČIASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ PERKĖLIMAS Į KITUS TEISMUS, PASKYRIMAS KITŲ TEISMŲ TEISĖJAIS, JŲ KARJERA**

## **63 straipsnis. Teisėjo perkėlimas į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą**

1. Apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas, praėjus ne mažiau kaip trejiems metams nuo paskyrimo į teisėjo pareigas, arba apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo pirmininkas, pasibaigus jo, kaip teismo pirmininko,



įgaliojimų laikui, jo pageidavimu gali būti perkeltas teisėju į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą.

2. Sprendžiant teisėjo perkėlimo į kitą teismą klausimą, šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais taikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atrankos tvarka.

3. Kai pagal įstatymą teismai likviduojami arba reorganizuojami ir po teismų reorganizavimo sumažinamas reorganizavime dalyvavusio teismo teisėjų skaičius, šių teismų teisėjai perkeliama į kitus tos pačios pakopos teismus arba jų sutikimu paskiriami į žemesnės pakopos teismus. Teisėjai gali pareikšti pageidavimą būti perkeliama arba skiriami į atitinkamą teismą. Tais atvejais, kai į vieną teisėjo vietą pageidauja būti perkelti arba į žemesnės pakopos teismą paskirti du ar daugiau teisėjų, sprendžiant perkėlimo ar paskyrimo klausimą, taikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atrankos tvarka. Atrankoje dalyvauja tik tie teisėjai, kurie pareiškė pageidavimą dėl perkėlimo ar paskyrimo į atitinkamą teismą.

4. Teisėjų tarybai konstatavus poreikį, apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas jo sutikimu gali būti nuolat perkeltas teisėju į kitą tos pačios pakopos arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą. Jeigu šioje dalyje numatytu atveju į vieną teisėjo vietą pageidauja būti perkelti du ar daugiau teisėjų, sprendžiant perkėlimo klausimą, taikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atrankos tvarka. Atrankoje dalyvauja tik tie teisėjai, kurie pageidauja būti perkelti į kitą teismą šioje dalyje nustatyta tvarka.

5. Teisėjų tarybai konstatavus esminį darbo krūvio skirtumą teismuose, apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas gali būti be jo sutikimo nuolat perkeltas į kitą tos pačios pakopos arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą, esantį toje pačioje gyvenamojoje vietovėje, ir kai nė vienas teisėjas nesutinka būti perkeltas šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Tokiu atveju perkeliama mažiausią teisėjo darbo stažą turintis teisėjas iš teismo, kuriame nustatytas mažiausias darbo krūvis.

6. Teisėjo sutikimo nereikia, kai dėl laikino pobūdžio priežasčių (teisėjas serga, yra laisva teisėjo vieta, padidėjęs darbo krūvis teisme ar yra kitų priežasčių) Teisėjų taryba konstatuoja poreikį teisėją laikinai perkelti į kitą teismą, kad būtų užtikrintas tinkamas to teismo funkcionavimas. Šioje dalyje nustatytais atvejais galima laikinai perkelti teisėją į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą, apygardos teismo teisėją – į apylinkės teismą, Apeliacinio teismo teisėją – į apygardos teismą ir Vyriausiąjį administracinį teismą, Vyriausiojo administracinio teismo teisėją – į apygardos administracinį teismą ir Apeliacinį teismą, Aukščiausiojo Teismo teisėją – į Apeliacinį teismą. Taip perkeltam teisėjui mokamas ankstesnis atlyginimas, skaičiuojamas to teismo, iš kurio teisėjas perkeltas, skaičiuojamas teisėjo darbo stažas ir paliekamos visos kitos įstatymuose numatytos teisėjų socialinės garantijos. Šioje dalyje nustatyta tvarka perkelti teisėją galima ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui ir ne dažniau kaip kartą per trejus metus.

7. Šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytais atvejais teisėjas perkeliama į kitą teismą laikantis šiame Įstatyme nustatytos teisėjo skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų tvarkos, netaikant šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatytos atrankos tvarkos.

8. Sprendžiant dėl teisėjo perkėlimo šio straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais, įvertinamas perkeliama teisėjo darbo stažas, specializacija, šeiminė padėtis, atstumas nuo teisėjo gyvenamosios vietovės iki teismo, į kurį teisėjas yra perkeliama, teisėjo nuomonė ir argumentai dėl galimo perkėlimo, taip pat kitos esminės aplinkybės.

9. Dėl teisėjo perkėlimo Respublikos Prezidentui motyvuotai pataria Teisėjų taryba.

10. Teisėjas laikomas perkeltu į kitą teismą nuo Respublikos Prezidento dekreto dėl teisėjo perkėlimo įsigaliojimo dienos.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

*2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)*

*Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)*

*Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)*

*Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)*

*Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, Žin., 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)*

## **64 straipsnis. Teisėjo paskyrimas kito žemesnės pakopos teismo teisėju**

1. Teisėjas jo pageidavimu gali būti paskirtas bet kokio žemesnės pakopos teismo teisėju.

2. Apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėjas jo pageidavimu gali būti paskirtas apylinkės teismo teisėju.



3. Vyriausiojo administracinio teismo ar Apeliacinio teismo teisėjas jo pageidavimu gali būti paskirtas apygardos teismo, apygardos administracinio teismo, taip pat apylinkės teismo teisėju.

4. Šio Įstatymo 45 straipsnio 4 dalyje numatytu atveju teisėjas žemesnės pakopos teismo teisėju skiriamas, tik jei su tuo sutinka.

5. Šiame straipsnyje numatytais atvejais teisėjas skiriamas į kitą teismą be atrankos, laikantis šiame Įstatyme nustatytos teisėjo skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų tvarkos. Jei į tą pačią laisvą teisėjo vietą pageidauja būti paskirti keli teisėjai, sprendžiant paskyrimo klausimą taikoma šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatyta atrankos tvarka.

6. Šiame straipsnyje nustatyta tvarka teisėjas be atrankos skiriamas žemesnės pakopos teismo teisėju, kai jis šio Įstatymo 76 straipsnyje nustatyta tvarka skiriamas apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininku, pirmininko pavaduotoju ar skyriaus pirmininku arba šio Įstatymo 77 straipsnyje nustatyta tvarka Aukščiausiojo Teismo teisėjas skiriamas Apeliacinio teismo teisėju ir po to šio teismo pirmininku ar skyriaus pirmininku. Taip paskirtam teisėjui mokamas ne mažesnis nei ankstesnis atlyginimas, skaičiuojamas to teismo, iš kurio teisėjas buvo atleistas, skaičiuojamas teisėjo darbo stažas ir paliekamos visos kitos įstatymuose numatytos teisėjų socialinės garantijos, taip pat ir pirmumo teisė be atrankos būti paskirtam į ankstesnes pareigas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, *Žin.*, 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)

### **65 straipsnis. Teisėjų karjeros siekiančių asmenų registras ir duomenų bazės**

1. Asmuo, siekiantis tapti aukštesnės pakopos teismo teisėju, įrašomas į teisėjų karjeros siekiančių asmenų registrą. Teisėjas, pageidaujantis būti perkeltas į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą, įrašomas į teisėjų, pageidaujančių būti perkeltais į kitą tos pačios pakopos teismą arba į kitos jurisdikcijos tos pačios pakopos teismą, duomenų bazę. Teisėjas, siekiantis karjeros tos pačios pakopos teismuose, įrašomas į teisėjų, siekiančių karjeros tos pačios pakopos teismuose, duomenų bazę.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą registrą ir duomenų bazes, taip pat į juos įrašytų asmenų asmens bylas tvarko Nacionalinė teismų administracija.

3. Asmenų įrašymo į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą registrą ir duomenų bazes tvarką tvirtina Teisėjų taryba.

4. Nacionalinė teismų administracija duomenis apie į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą registrą ir duomenų bazes įrašytus asmenis perduoda Respublikos Prezidentui, Teisėjų tarybai ir Atrankos komisijai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, *Žin.*, 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

### **66 straipsnis. Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėju**

Apygardos administracinio teismo ar apygardos teismo teisėju gali būti skiriamas teisėju karjeros siekiančių asmenų registre įrašytas teisėjas arba teisės krypties socialinių mokslų daktaras, turintis ne mažesnę kaip ketverių metų teisėjo arba (ir) teisinio pedagoginio darbo stažą, pateikęs sveikatos pažymėjimą. Jeigu asmuo vienu metu dirbo teisėju ir teisinį pedagoginį darbą, skaičiuojant šiame straipsnyje nurodytą darbo stažą tokiu laikotarpiu įgytas teisėjo darbo stažas ir teisinio pedagoginio darbo stažas nėra sumuojami.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-2240](#), 2004-05-18, *Žin.*, 2004, Nr. 84-3042 (2004-05-25)

Nr. [X-635](#), 2006-06-01, *Žin.*, 2006, Nr. 68-2493 (2006-06-17)

Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, *Žin.*, 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)

### **67 straipsnis. Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti Vyriausiojo administracinio teismo ar Apeliacinio teismo teisėju**

1. Vyriausiojo administracinio teismo ar Apeliacinio teismo teisėju gali būti skiriamas teisėju karjeros siekiančių asmenų registre įrašytas teisėjas arba teisės krypties socialinių mokslų daktaras, turintis ne mažesnę kaip aštuonerių metų teisėjo arba (ir) teisinio pedagoginio darbo stažą, pateikęs

sveikatos pažymėjimą. Jeigu asmuo vienu metu dirbo teisėju ir teisinį pedagoginį darbą, skaičiuojant šioje dalyje nurodytą darbo stažą tokiu laikotarpiu įgytas teisėjo darbo stažas ir teisinio pedagoginio darbo stažas nėra sumuojami.

2. Vyriausiojo administracinio teismo teisėju gali būti skiriamas Apeliacinio teismo teisėjas, o Apeliacinio teismo teisėju – Vyriausiojo administracinio teismo teisėjas neatsižvelgiant į darbo stažą Apeliaciniame teisme ar Vyriausiajame administraciniame teisme.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-2240](#), 2004-05-18, *Žin.*, 2004, Nr. 84-3042 (2004-05-25)

Nr. [X-635](#), 2006-06-01, *Žin.*, 2006, Nr. 68-2493 (2006-06-17)

Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, *Žin.*, 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)

## **68 straipsnis. Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti Aukščiausiojo Teismo teisėju**

Aukščiausiojo Teismo teisėju gali būti skiriamas teisėjas arba teisės krypties socialinių mokslų daktaras, turintis ne mažesnę kaip dešimties metų teisėjo arba (ir) teisinio pedagoginio darbo stažą, pateikęs sveikatos pažymėjimą. Jeigu asmuo vienu metu dirbo teisėju ir teisinį pedagoginį darbą, skaičiuojant šiame straipsnyje nurodytą darbo stažą tokiu laikotarpiu įgytas teisėjo darbo stažas ir teisinio pedagoginio darbo stažas nėra sumuojami.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-2240](#), 2004-05-18, *Žin.*, 2004, Nr. 84-3042 (2004-05-25)

Nr. [X-635](#), 2006-06-01, *Žin.*, 2006, Nr. 68-2493 (2006-06-17)

Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, *Žin.*, 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)

## **69 straipsnis. Teisinio pedagoginio darbo stažo pripažinimas**

Šio Įstatymo 66, 67 ir 68 straipsniuose nurodytu teisiniu pedagoginiu darbo stažu pripažįstamas teisės krypties socialinių mokslų daktaro teisinis pedagoginis darbas, dirbtas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo nustatytose dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybėse universitetuose, rengiančiuose teisės bakalaurus ir (ar) teisės magistrus, taip pat teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį įgyjančius teisininkus, t. y. suteikiančiuose vienpakopį aukštąjį teisinį universitetinį išsilavinimą. Teisinio pedagoginio darbo stažo pripažinimo tvarką nustato Vyriausybė.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1479](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 78-3804 (2011-06-30)

## **69<sup>(1)</sup> straipsnis. Teisėjų karjeros siekiančių asmenų atranka**

1. Teisėjų karjeros siekiančių asmenų atranka į laisvas teisėjų vietas vyksta pagal Teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatus, kuriuos tvirtina Teisėjų taryba. Atrenkant teisėjų karjeros siekiančius asmenis, įvertinami kiekvieno pretendento darbo teisėju kokybė, dalykinės ir asmeninės savybės, organizaciniai gebėjimai bei pirmenybę suteikiantys privalumai. Teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus nustato Teisėjų taryba.

2. Kai teisės krypties socialinių mokslų daktarai ir habilituoti daktarai, prokurorai, advokatai siekia tapti apygardos administracinio teismo, apygardos teismo, Vyriausiojo administracinio teismo ir Apeliacinio teismo teisėjais, įvertinamos tik jų asmeninės savybės ir bendrieji gebėjimai.

3. Teisėjų karjeros siekiančius asmenis atranka šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 1 dalyje nurodyta Atrankos komisija. Teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankai taikomi šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio reikalavimai.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, *Žin.*, 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-2240](#), 2004-05-18, *Žin.*, 2004, Nr. 84-3042 (2004-05-25)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## **70 straipsnis. Apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėjo skyrimas**

1. Apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėją iš įrašytų teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre asmenų skiria Respublikos Prezidentas.

2. Dėl apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėjo skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

3. Kandidatūros į apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėjus svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 56 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

#### **71 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo teisėjo skyrimas**

1. Vyriausiojo administracinio teismo teisėją iš įrašytų teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre asmenų skiria Respublikos Prezidentas.
2. Dėl Vyriausiojo administracinio teismo teisėjo skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.
3. Kandidatūros į Vyriausiojo administracinio teismo teisėjus svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 56 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

#### **72 straipsnis. Apeliacinio teismo teisėjo skyrimas**

1. Apeliacinio teismo teisėją iš įrašytų teisėjų karjeros siekiančių asmenų registre asmenų Seimo pritarimu skiria Respublikos Prezidentas.
2. Dėl Apeliacinio teismo teisėjo skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.
3. Kandidatūros į Apeliacinio teismo teisėjus svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 56 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

#### **73 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo teisėjo skyrimas**

1. Aukščiausiojo Teismo teisėją skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu.
2. Kandidatūras į Aukščiausiojo Teismo teisėjus Respublikos Prezidentui parenka ir pasiūlo Aukščiausiojo Teismo pirmininkas. Šis siūlymas Respublikos Prezidento nesaisto.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

### **VIII SKYRIUS TEISMŲ PIRMININKAI, PIRMININKŲ PAVADUOTOJAI, SKYRIŲ PIRMININKAI**

#### **74 straipsnis. Apylinkės teismo, apygardos teismo, apygardos administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, apygardos teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimas**

1. Apylinkės teismo, apygardos teismo, apygardos administracinio teismo pirmininką, pirmininko pavaduotoją, skyriaus pirmininką skiria Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu.
2. Apygardos administracinio teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas, apygardos teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas skiriamas penkeriems metams.
3. Apylinkės teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas skiriamas penkeriems metams.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

#### **75 straipsnis. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo skyrimas**

1. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininką, pirmininko pavaduotoją skiria Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu.
2. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas skiriamas penkeriems metams.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

**76 straipsnis. Apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko skyrimo tvarka**

1. Kandidatūras į laisvas arba atsilaisvinsiančias apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko vietas parenka šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 1 dalyje nurodyta Atrankos komisija pagal Teisėjų tarybos patvirtintus Teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatus ir Teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus.

2. Kandidatūros į apylinkės teismo, apygardos administracinio teismo, apygardos teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko pareigas svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 56 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)  
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)  
Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, Žin., 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

**77 straipsnis. Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimas**

1. Apeliacinio teismo pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų Seimo pritarimu skiria Respublikos Prezidentas.

2. Apeliacinio teismo skyriaus pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų Seimo pritarimu skiria Respublikos Prezidentas.

3. Dėl Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimo Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba.

4. Apeliacinio teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas skiriamas penkeriems metams.

*Straipsnio pakeitimai:*

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)  
Nr. [XI-240](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 54-2138 (2009-05-12)

**78 straipsnis. Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimo tvarka**

1. Kandidatūras į laisvas arba atsilaisvinsiančias Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko vietas atranka šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 1 dalyje nurodyta Atrankos komisija pagal Teisėjų tarybos patvirtintus Teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatus ir Teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus.

2. Kandidatūros į Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko pareigas svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 56 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)  
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)  
Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)  
Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, Žin., 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

**79 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo pirmininko, skyriaus pirmininko skyrimas**

1. Aukščiausiojo Teismo pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

2. Aukščiausiojo Teismo skyriaus pirmininką iš paskirtų šio teismo teisėjų skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

3. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas skiriamas penkeriems metams.

4. Kandidatūros į Aukščiausiojo Teismo pirmininko ir skyriaus pirmininko pareigas svarstomos Teisėjų taryboje šio Įstatymo 56 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

*2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)*

*Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)*

*Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)*

#### **80 straipsnis. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko statusas**

1. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir skyriaus pirmininkas, vykdydami teisingumą, turi tokias pačias teises ir pareigas kaip ir kiti teisėjai.

2. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir skyriaus pirmininko papildomas procesines teises ir pareigas nustato įstatymai.

3. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir skyriaus pirmininko administracinius įgaliojimus nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

4. Teisėjas tos pačios pakopos teisme į tas pačias – teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar skyriaus pirmininko – pareigas gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Po dviejų iš eilės kadencijų teisėjas į tos pačios pakopos teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar skyriaus pirmininko pareigas gali būti skiriamas, jei po jo antros kadencijos pabaigos yra praėję ne mažiau kaip penkeri metai.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)*

#### **81 straipsnis. Teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko atleidimas iš pareigų**

1. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas, skyriaus pirmininkas iš pareigų atleidžiamas:

1) pasibaigus paskyrimo į šias pareigas terminui;

2) jeigu jo veiklos vertinimo metu yra nustatyta, kad jis netinkamai atlieka įstatymų nustatytas administravimo funkcijas;

3) visais kitais šio Įstatymo 90 straipsnio 1 dalyje numatytais teisėjo atleidimo iš pareigų atvejais.

2. Aukščiausiojo Teismo pirmininką iš pareigų atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

3. Aukščiausiojo Teismo skyriaus pirmininką iš pareigų atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

4. Apeliacinio teismo pirmininką ir skyriaus pirmininką iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu.

5. Vyriausiojo administracinio teismo pirmininką, pirmininko pavaduotoją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.

6. Apygardos teismo pirmininką ir skyriaus pirmininką, apygardos administracinio teismo pirmininką ir pirmininko pavaduotoją, apylinkės teismo pirmininką ir pirmininko pavaduotoją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.

7. Dėl šio straipsnio 2, 3, 4, 5 ir 6 dalyse nurodytų asmenų atleidimo iš pareigų Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba, išskyrus atvejus, kai teisėjas yra paskiriamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju arba Vyriausybės nariu.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

*2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)*

*Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)*

*Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)*

*Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)*

*Nr. [XI-240](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 54-2138 (2009-05-12)*

#### **82 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo pirmininko, skyriaus pirmininko pašalinimas iš pareigų**



1. Aukščiausiojo Teismo pirmininką ar Apeliacinio teismo pirmininką už šiurkštų Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą, taip pat jei paaiškėja, kad jis padarė nusikalstamą veiką, Seimas gali pašalinti iš teismo pirmininko ir teisėjo pareigų apkaltos proceso tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pašalinimo iš pareigų tvarka gali būti taikoma ir Aukščiausiojo Teismo bei Apeliacinio teismo skyrių pirmininkams.

3. Seimo nutarimu šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytam asmeniui pradėjus Seime apkaltos procesą, jam suteikti įgaliojimai sustabdomi iki Seimo sprendimo apkaltos procese priėmimo. Jei Seimas apkaltai nepritaria, šio asmens įgaliojimai atnaujinami ir jam sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

## **IX SKYRIUS**

### **TEISĖJŲ ATSAKOMYBĖ, JŲ ATLEIDIMAS IR PAŠALINIMAS IŠ PAREIGŲ, TEISĖJŲ VEIKLOS VERTINIMAS**

*Skyriaus pavadinimas keistas:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **PIRMASIS SKIRSNIS**

#### **TEISĖJŲ ATSAKOMYBĖ**

#### **83 straipsnis. Teisėjo drausminė atsakomybė**

1. Teisėjas drausmine tvarka atsako Teisėjų garbės teisme.
2. Teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka:
  - 1) už teisėjo vardą žeminantį poelgį;
  - 2) už kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą;
  - 3) už įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymą.
3. Teisėjo vardą žeminantis poelgis – tai su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui. Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu taip pat pripažįstamas bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

#### **84 straipsnis. Drausmės bylos iškėlimas**

1. Drausmės byla teisėjui gali būti iškelta tuoj pat, kai paaiškėja bent vienas iš šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytų nusižengimų, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią apie nusižengimą sužinojo turinti teisę iškelti drausmės bylą Teisėjų etikos ir drausmės komisija. Į šį laikotarpį neįskaitomas laikas, kai teisėjas nedirbo dėl ligos arba atostogų.
2. Drausmės bylos iškelti negalima praėjus daugiau kaip trejiems metams nuo nusižengimo padarymo.
3. Drausmės byla Teisėjų tarybos ar Teisėjų garbės teismo nariui gali būti iškelta tik tuo atveju, kai yra gautas Teisėjų tarybos sutikimas.
4. Siūlyti iškelti drausmės bylą turi teisę Teisėjų taryba, Teisėjų etikos ir drausmės komisija, taip pat teismo, kuriame dirba teisėjas, arba bet kurio aukštesnės pakopos teismo pirmininkas ar kitas asmuo, kuriam tapo žinoma apie šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytą nusižengimą. Turintis teisę siūlyti iškelti drausmės bylą subjektas motyvuotą teikimą dėl drausmės bylos teisėjui iškėlimo pateikia Teisėjų etikos ir drausmės komisijai.
5. Teismų pirmininkams, pirmininkų pavaduotojams, skyrių pirmininkams ir kitiems teisėjams drausmės bylas turi teisę iškelti Teisėjų etikos ir drausmės komisija. Jeigu iškelti drausmės bylą siūlo Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narys, tai dėl drausmės bylos iškėlimo Teisėjų etikos ir drausmės komisijoje sprendžiama tam Komisijos nariui nedalyvaujant.
6. Iškelta drausmės byla perduodama Teisėjų garbės teismui. Apie atsisakymą iškelti drausmės bylą pranešama iškelti drausmės bylą pasiūliusiam subjektui.
7. Kai drausmės byla teisėjui iškeliama dėl konkrečios jo nagrinėjamos bylos, teisėjas nuo šios bylos nagrinėjimo nušalinamas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **85 straipsnis. Teisėjų etikos ir drausmės komisija**

1. Teisėjų etikos ir drausmės komisija yra teismų savivaldos institucija, sprendžianti drausmės bylų teisėjams iškėlimo klausimus.

2. Teisėjų etikos ir drausmės komisija sudaroma iš septynių narių. Į šios komisijos narius du kandidatus skiria Respublikos Prezidentas, vieną kandidatą – Seimo Pirmininkas, keturis kandidatus – Teisėjų taryba. Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas šios komisijos nariais skiria visuomenės atstovus. Iš paskirtų Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narių Teisėjų taryba tvirtina komisijos pirmininką. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nariu negali būti Teisėjų tarybos narys, drausmės bylos iškėlimo iniciatyvos teisę turintis pareigūnas, Teisėjų garbės teismo narys, taip pat teisėjas, kuriam buvo taikytos drausminės nuobaudos.

3. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos sprendimas laikomas priimtu, kai už jį balsuoja ne mažiau kaip keturi komisijos nariai.

4. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos veiklą reglamentuoja Teisėjų tarybos tvirtinami Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatai. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narių, išskyrus teisėjus, darbo apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

5. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario įgaliojimai pasibaigia, kai:

- 1) pasibaigia jo, kaip teisėjo, įgaliojimai;
- 2) pasibaigia terminas, kuriam jis buvo paskirtas Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nariu;
- 3) jis savo noru atsistatydina iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario pareigų;
- 4) įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti jam drausminę nuobaudą;
- 5) jis atšaukiamas iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario pareigų.

6. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narys atšaukiamas iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario pareigų, jeigu jį paskyręs subjektas priima motyvuotą sprendimą, kad šis komisijos narys netinkamai atlieka jam priskirtas Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nario funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

### **86 straipsnis. Teisėjų garbės teismo sprendimai**

1. Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą, sprendimu gali:

- 1) nutraukti drausmės bylą, nes nėra drausminės atsakomybės pagrindo;
- 2) nutraukti drausmės bylą, jei praleistas terminas šiai bylai iškelti;
- 3) apsiriboti drausmės bylos svarstymu;
- 4) paskirti drausminę nuobaudą.

2. Teisėjų garbės teismas savo sprendimu gali:

1) pasiūlyti Respublikos Prezidentui ar Seimui šio Įstatymo nustatyta tvarka atleisti teisėją iš pareigų;

2) pasiūlyti Respublikos Prezidentui kreiptis į Seimą dėl apkaltos teisėjui.

3. Kai Respublikos Prezidentas ar Seimas atsisako taikyti šio straipsnio 2 dalyje numatytas drausminės atsakomybės priemones, Teisėjų garbės teismas atnaujina drausmės bylos nagrinėjimą ir priima vieną iš šio straipsnio 1 dalyje numatytų sprendimų.

4. Teisėjų garbės teismo sprendimas per dešimt dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Aukščiausiam Teismui. Tokius skundus Aukščiausiam Teismui nagrinėja trijų teisėjų kolegija. Skundą turi teisę paduoti teisėjas ir iškelti drausmės bylą pasiūlęs subjektas.

5. Teisėjų garbės teismo išnagrinėta drausmės byla saugoma kartu su teisėjo asmens byla.

6. Šio straipsnio nustatyta tvarka priimti ir įsiteisėję sprendimai drausmės bylose skelbiami atskiroje Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapio skiltyje, išskyrus atvejus, kai tai pažeistų valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį arba asmens privataus gyvenimo apsaugą.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **87 straipsnis. Teisėjų garbės teismo skiriamos drausminės nuobaudos**

1. Teisėjų garbės teismas gali skirti vieną iš šių drausminių nuobaudų:

- 1) pareikšti pastabą;
- 2) pareikšti papeikimą;
- 3) pareikšti griežtą papeikimą.
2. Apie priimtus sprendimus Teisėjų garbės teismas praneša Teisėjų tarybai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

### **88 straipsnis. Drausminės nuobaudos galiojimas**

Teisėjų garbės teismo paskirta drausminė nuobauda įsigalioja praėjus dešimčiai dienų po jos paskyrimo ir galioja vienerius metus.

### **89 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## **ANTRASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ ATLEIDIMAS IR PAŠALINIMAS IŠ PAREIGŲ**

### **90 straipsnis. Teisėjo atleidimas iš pareigų**

1. Teisėjas atleidžiamas iš pareigų šiais atvejais:
  - 1) savo noru;
  - 2) kai pasibaigia teisėjo įgaliojimų laikas arba jis sulaukia įstatymų nustatyto pensinio amžiaus;
  - 3) dėl sveikatos būklės;
  - 4) kai teisėjas išrinktas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeltas į kitą darbą;
  - 5) kai savo poelgiu pažemina teisėjo vardą;
  - 6) kai įsiteisėja jį apkaltinęs teismo nuosprendis.
2. Atleisti teisėją iš pareigų dėl sveikatos būklės galima tais atvejais, kai per vienerius metus teisėjas serga daugiau kaip šimtą dvidešimt kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip šimtą keturiasdešimt kalendorinių dienų per paskutinius dvylika mėnesių, arba kai suseraga nepagydoma ar kita ilgalaikė liga, kliudančia jam eiti teisėjo pareigas.
3. Aukščiausiojo Teismo teisėją iš pareigų atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu.
4. Apeliacinio teismo teisėją Seimo pritarimu iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.
5. Vyriausiojo administracinio teismo teisėją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.
6. Apygardos teismo, apygardos administracinio teismo ir apylinkės teismo teisėją iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas.
7. Dėl teisėjo atleidimo iš pareigų Respublikos Prezidentui pataria Teisėjų taryba, išskyrus atvejus, kai teisėjas yra paskiriamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju arba Vyriausybės nariu.
8. Kai Respublikos Prezidentas priima dekretą kreiptis į Teisėjų tarybą dėl patarimo atleisti ar teikti atleisti teisėją iš pareigų vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 5 punktu, teisėjo įgaliojimai sustabdomi, iki bus priimtas sprendimas dėl teisėjo atleidimo iš pareigų. Tais atvejais, kai šio Įstatymo arba Seimo statuto nustatyta tvarka sprendimas dėl teisėjo atleidimo nepriimamas, Respublikos Prezidentas nedelsdamas atnaujiną teisėjo įgaliojimus ir teisėjui sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.“
9. Teisėjas, nesutikdamas su atleidimu iš pareigų, turi teisę per vieną mėnesį nuo atleidimo dienos kreiptis į Vilniaus apygardos teismą.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-544](#), 2013-10-08, *Žin.*, 2013, Nr. 109-5364 (2013-10-17)

### **91 straipsnis. Teisėjo pašalinimas iš pareigų**

1. Aukščiausiojo Teismo teisėją, Apeliacinio teismo teisėją už šiurkštų Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą, taip pat jei paaiškėja, kad teisėjas padarė nusikalstamą veiką, Seimas gali pašalinti iš pareigų apkaltos proceso tvarka.

2. Seimo nutarimu šio straipsnio 1 dalyje nurodytam teisėjui pradėjus Seime apkaltos procesą, teisėjo įgaliojimai sustabdomi iki Seimo sprendimo apkaltos procese priėmimo. Jei Seimas apkaltai nepritaria, šio teisėjo įgaliojimai atnaujinami ir jam sumokamas atlyginimas už įgaliojimų sustabdymo laiką.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

*Istatymas papildytas skirsniu:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## **TREČIASIS SKIRSNIS**

### **TEISĖJŲ VEIKLOS VERTINIMAS**

#### **91<sup>1</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo tikslai**

1. Teisėjų veikla vertinama siekiant išsiaiškinti teisėjų, taip pat teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų (toliau šiame skirsnyje kartu visi vadinami teisėjais) turimų profesinių žinių ir įgūdžių lygį, gebėjimus teorines žinias ir įgūdžius taikyti praktikoje, dalyvauti administraciniame teismo darbe ir jį organizuoti, nustatyti stipriąsias ir silpnąsias teisėjų veiklos sritis ir juos skatinti tobulinti profesinius gebėjimus.

2. Teisėjų veiklos vertinimo rezultatai naudojami šiais tikslais:

1) organizuojant tinkamą teisėjų mokymą (nustatant mokymo kryptis, sudarant ir tobulinant teisėjų mokymo programas, parenkant mokymo būdus ir pan.);

2) objektyviai sprendžiant teisėjų paaugstinimo ir teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų skyrimo naujam įgaliojimų laikui klausimus, siekiant nustatyti, ar pretenduojantis į aukštesnes pareigas teisėjas arba į naują įgaliojimų laiką teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas, skyriaus pirmininkas atitinka kandidatui keliamus reikalavimus, taip pat objektyviai tarpusavyje lyginant kelis kandidatus;

3) skatinant teisėjus tobulinti kvalifikaciją;

4) tobulinant teismų administravimą.

#### **91<sup>2</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo rūšys**

1. Teisėjų veiklos vertinimo rūšys yra šios:

1) periodinis teisėjų veiklos vertinimas;

2) neeilinis teisėjų veiklos vertinimas.

2. Pirmą kartą teisėjo veikla vertinama praėjus trejiems metams nuo jo paskyrimo į teisėjo pareigas. Po to teisėjo veikla vertinama periodiškai kas penkeri metai.

3. Neeilinis teisėjo veiklos vertinimas atliekamas paties teisėjo prašymu arba kai ne vieną kartą kartojasi teisėjo veiklos trūkumai. Neeilinis teisėjo veiklos vertinimas taip pat atliekamas sprendžiant teisėjo paaugstinimo ar teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko skyrimo naujam įgaliojimų laikui klausimus, išskyrus atvejus, kai po paskutinio periodinio ar neeilinio teisėjo veiklos vertinimo praėjo mažiau nei treji metai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

#### **91<sup>3</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo tvarka**

1. Teisėjų veiklos vertinimo metu kompleksiskai vertinama teisėjo profesinė veikla ir asmeninės savybės.

2. Teisėjų veiklos vertinimo tvarką nustato Teisėjų taryba.

3. Teisėjų veiklos vertinimo tvarka turi atitikti teisinio tikrumo ir apibrėžtumo, teisėtų lūkesčių ir kitus šiame Įstatyme nurodytus principus, sudaryti sąlygas visapusiškai ir objektyviai įvertinti teisėjų profesinę veiklą. Teisėjų veiklos vertinimo tvarką reglamentuojančiuose teisės aktuose, be kitų nuostatų, turi būti aiškiai ir išsamiai nurodyta:

1) teisėjų veiklos vertinimo periodiškumas;

2) išsamūs neeilinio teisėjų veiklos vertinimo pagrindai;

3) turintys teisę inicijuoti neeilinį teisėjo veiklos vertinimą subjektai;

4) teisėjų veiklos vertinimo ribos;

- 5) teisėjų veiklos vertinimo metodika, trukmė ir procedūra;
- 6) teisėjų veiklos vertinimo kriterijai;
- 7) teisėjų veiklos vertinimui reikalingų duomenų gavimo būdai.

4. Teisėjų veiklos vertinimą atlieka Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija prie Teisėjų tarybos (toliau – Vertinimo komisija). Vertinimo komisija sudaroma Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui iš septynių narių: trys iš jų turi būti ne teisėjai. Keturiš šios komisijos narius iš teisėjų renka Teisėjų taryba, tris skiria Respublikos Prezidentas. Vertinimo komisijos pirmininką iš paskirtų Vertinimo komisijos narių renka Teisėjų taryba. Vertinimo komisijos veiklą aptarnauja Nacionalinė teismų administracija. Vertinimo komisijos nariais negali būti skiriami Teisėjų tarybos nariai. Vertinimo komisijos narių, išskyrus teisėjus, darbo apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

5. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas, inicijavęs neeilinį teisėjo veiklos vertinimą (toliau šiame straipsnyje – neeilinio vertinimo iniciatorius), jeigu jis yra Vertinimo komisijos narys, turi nusišalinti nuo šio teisėjo veiklos vertinimo. Neeilinio vertinimo iniciatorius ir vertinant šio teisėjo veiklą dalyvavęs Vertinimo komisijos narys negali priimti sprendimų dėl šio teisėjo karjeros.

6. Vertinant teisėjų veiklą, turi būti atsižvelgiama į kiekybinius ir kokybinius teisėjo profesinės veiklos rodiklius, į dalykines ir asmenines teisėjo savybes, į juridikcinę ir nejuridikcinę teisėjo veiklą.

7. Teisę inicijuoti neeilinį teisėjų veiklos vertinimą turi:

1) teismo pirmininko – Teisėjų taryba, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas arba pats teismo pirmininkas;

2) teismo pirmininko pavaduotojo – Teisėjų taryba, teismo, kuriame dirba vertintinas teisėjas, pirmininkas, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, šio pavaduotojas arba pats teismo pirmininko pavaduotojas;

3) skyriaus pirmininko – Teisėjų taryba, teismo, kuriame dirba vertintinas teisėjas, pirmininkas, jo pavaduotojas, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, jo pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas arba pats skyriaus pirmininkas;

4) kitų teisėjų – Teisėjų taryba, teismo, kuriame dirba vertintinas teisėjas, pirmininkas, jo pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, jo pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas arba pats teisėjas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

#### **91<sup>4</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo rezultatų apskundimas**

1. Su teisėjo veiklos vertinimo rezultatais pasirašytinai turi būti supažindintas teisėjas, kurio veikla buvo vertinama.

2. Teisėjas, kurio veikla buvo vertinama, turi teisę per vieną mėnesį nuo jo supažindinimo su veiklos vertinimo rezultatais dienos šiuos rezultatus apskusti Teisėjų tarybai.

#### **91<sup>5</sup> straipsnis. Teisėjų veiklos vertinimo rezultatų naudojimas**

1. Jeigu teisėjų veiklos vertinimo metu paaiškėja šio Įstatymo 81 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 83 straipsnio 2 dalyje arba 90 straipsnio 1 dalies 5 ar 6 punkte nurodytos aplinkybės, tai gali būti pagrindas pradėti atskirą tyrimą dėl galimybės patraukti teisėją drausminėn atsakomybėn, jį atleisti arba pašalinti iš pareigų šio Įstatymo 84, 90 arba 91 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Teisėjų veiklos vertinimo medžiaga gali būti naudojama nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.

### **X SKYRIUS**

#### **TEISĖJŲ, TEISMO TARNAUTOJŲ MOKYMAS IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS**

#### **92 straipsnis. Teisėjų mokymo rūšys**

1. Teisėjams nustatomas įvadinis mokymas ir privalomasis kvalifikacijos kėlimas.

2. Įvadinis mokymas skiriamas asmenims, pirmą kartą paskirtiems apylinkės teismo teisėjais, jų žinioms plėsti ir profesiniams įgūdžiams formuoti. Teisėjo įvadinis mokymas prieš jam pradėdant eiti teisėjo pareigas trunka ne mažiau kaip mėnesį.



3. Privalomasis kvalifikacijos kėlimas – specialių profesinių žinių plėtimas ir įgūdžių formavimas, skirtas teisėjams:

- 1) kai paaukštinamos jų pareigos;
- 2) paskirtiems ar perkeltiems iš bendrosios kompetencijos teismo į specializuotą teismą ir atvirkščiai, taip pat kitais atvejais, kai keičiasi teisėjo specializacija;
- 3) kai iš esmės pasikeičia visuomeninių santykių teisinis reglamentavimas;
- 4) ne rečiau kaip kas penkeri metai, skaičiuojant nuo ankstesnio mokymo;
- 5) kitais reikiamais atvejais.

### **93 straipsnis. Teisėjų mokymo organizavimas**

1. Teisėjų mokymo programos, suderinusi su Teisingumo ministerija, tvirtina Teisėjų taryba.
2. Teisėjų mokymą organizuoja Nacionalinė teismų administracija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

### **94 straipsnis. Teisėjų mokymo finansavimas**

1. Teisėjų mokymą finansuoja valstybė. Tam Nacionalinei teismų administracijai pagal atskirą programą numatomos lėšos teisėjų mokymui organizuoti, metodinei medžiagai rengti ir leisti bei kitoms mokymo išlaidoms.

2. Teismų išlaidų šąmatose teisėjų planiniam mokymui numatomos lėšos, kurios turi sudaryti ne mažiau kaip 1,5 procento teisėjų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

### **95 straipsnis. Teismo tarnautojų mokymas**

Teismo tarnautojų mokymą nustato Valstybės tarnybos įstatymas. Rengiant ir tvarkant teismo tarnautojų kvalifikacijos kėlimo ir mokymo programas, taip pat organizuojant jų kvalifikacijos kėlimą ir mokymą, be Valstybės tarnybos įstatyme numatytų Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos, taip pat dalyvauja Teisingumo ministerija.

## **XI SKYRIUS TEISĖJŲ SOCIALINĖS GARANTIJOS**

### **96 straipsnis. Teisėjų atlyginimas**

1. Teisėjų atlyginimas nustatomas įstatymu.
2. Teisėjo darbo teisme metu draudžiama mažinti teisėjo atlyginimą, išskyrus šio Įstatymo numatytus atvejus, ar kitas socialines garantijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

### **97 straipsnis. Teisėjo darbo stažas**

1. Teisėjo darbo stažas skaičiuojamas nuo asmens paskyrimo į bet kurio teismo teisėjo pareigas dienos.

2. Į teisėjo darbo stažą atostogų trukmei nustatyti įskaitomas ir darbo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju, prokuroru, prokuroro pavaduotoju, prokuratūros tarytoju, ikiteisminio tyrimo pareigūnu (tarytoju), valstybiniu arbitru stažas, darbo valstybės tarnyboje stažas, taip pat asmenų, turinčių teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį, pedagoginis darbo stažas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1014](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3090 (2002-07-19)

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

### **98 straipsnis. Teisėjų atostogos**

1. Teisėjams suteikiamos 28 kalendorinių dienų kasmetinės atostogos. Teisėjams, turintiems daugiau kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, už kiekvienus paskesnius darbo teisėju metus

kasmetinės atostogos pailginamos viena kalendorine diena, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 56 kalendorinės dienos.

2. Be šio Įstatymo nustatytų atostogų, teisėjai taip pat turi teisę į Darbo kodekso nustatytas tikslines ir nemokamas atostogas.

3. Išimtiniais atvejais teisėjas jo sutikimu gali būti atšauktas iš atostogų. Nepanaudotos kasmetinės atostogos teisėjui suteikiamos kitu laiku.

4. Teisėjams, teismo skyrių pirmininkams, teismo pirmininko pavaduotojui teismo pirmininkas, o teismų pirmininkams Respublikos Prezidentas gali suteikti iki vienerių metų atostogas kvalifikacijai tobulinti. Šiuo atveju teisėjui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas atlyginimas nemokamas; atostogų kvalifikacijai tobulinti laikas įskaitomas į teisėjo darbo stažą. Pasinaudoti atostogomis kvalifikacijai tobulinti teisėjas gali vieną kartą per penkerius metus.

5. Teisėjui dėl šio Įstatymo 63 ir 64 straipsniuose nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje skiriama iki 5 darbo dienų persikėlimo atostogų. Už šį laikotarpį teisėjui mokamas jo vidutinis atlyginimas.

6. Aukščiausiojo Teismo pirmininkui ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkui atostogas suteikia Respublikos Prezidentas.

7. Teismo pirmininkui, teismo pirmininko pavaduotojui, skyriaus pirmininkui ir kitiems teisėjams atostogas suteikia atitinkamo teismo pirmininkas. Apie teismo pirmininkui suteiktas atostogas informuojamas Respublikos Prezidentas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, *Žin.*, 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

## **99 straipsnis. Teisėjų valstybinis socialinis draudimas**

Teisėjai privalomai draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

## **100 straipsnis. Teisėjų pensinis aprūpinimas**

Teisėjų pensinį aprūpinimą nustato Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas, Valstybinių pensijų įstatymas bei Teisėjų valstybinių pensijų įstatymas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1014](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3090 (2002-07-19)

## **101 straipsnis. Kitos teisėjų socialinės garantijos**

1. Teisėjui, kuris atleidžiamas iš pareigų: dėl sveikatos būklės arba kai sulaukia įstatymo nustatyto pensinio amžiaus, arba kai pasibaigia jo įgaliojimų laikas, išmokama dviejų mėnesių jo vidutinio atlyginimo dydžio išeitinė išmoka. Asmeniui, kuris yra atleistas ar pašalintas iš teisėjo pareigų dėl jo kaltų veiksmų, išeitinė išmoka nemokama.

2. (Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.)

3. Teisėjui, paskirtam žemesnės pakopos teismo teisėju šio Įstatymo 63 straipsnio 3 dalyje numatytu atveju, tris mėnesius mokamas ankstesnis atlyginimas.

4. Teisėjui, perkeltam į kitą teismą šio Įstatymo 63 straipsnio 6 dalyje numatytu atveju, Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos su perkėlimu susijusios išlaidos.

5. Teisėjo, kuris buvo tyčia nužudytas dėl teisėjo pareigų atlikimo, šeimai, tai yra jo vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, vaikams (įvaikiams) iki 24 metų, kurie yra nustatyta tvarka įregistruotų švietimo įstaigų bendrojo ugdymo programų ar formaliojo profesinio mokymo programų mokiniai arba nuolatinių ar ištestinių studijų programų studentai, taip pat gimusiems po teisėjo mirties vaikams, sutuoktiniui, tėvui ar motinai, nedarbingiems asmenims, kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, – lygiomis dalimis per trejus metus nuo teisėjo mirties valstybė sumoka 120 mėnesių jo mėnesinio atlyginimo (toliau – MA) dydžio išmoką.

6. Teisėjas, tyčia nužudytas dėl teisėjo pareigų atlikimo, laidojamas valstybės lėšomis, kurios negali viršyti 40 bazinių socialinių išmokų dydžio. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

7. Teisėjui, kuriam buvo tyčia sutrikdyta sveikata dėl teisėjo pareigų atlikimo, valstybė sumoka kompensaciją pagal netekto darbingumo lygį ar sveikatos sutrikdymo sunkumą:

- 1) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 75–100 procentų darbingumo, – 60 MA dydžio;
- 2) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 60–70 procentų darbingumo, – 48 MA dydžio;
- 3) dėl sveikatos sutrikdymo netekusiam 45–55 procentų darbingumo, – 36 MA dydžio;

- 4) dėl sunkaus sveikatos sutrikdymo – 24 MA dydžio;
- 5) dėl nesunkaus sveikatos sutrikdymo – iki 12 MA dydžio.
8. Teisėjo tyčinio nužudymo ar tyčinio sveikatos sutrikdymo dėl teisėjo pareigų atlikimo faktinės aplinkybės nustatomos teismo sprendimu.
9. Teisėjams užtikrinama galimybė valstybės lėšomis plėsti savo žinias, reikalingas teisėjo pareigoms atlikti, ir kelti profesinę kvalifikaciją.
10. Įstatymai gali numatyti ir kitokių teisėjų socialinių garantijų.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, *Žin.*, 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

## IV DALIS ADMINISTRAVIMAS TEISMUOSE IR TEISMŲ SAVIVALDA

### XII SKYRIUS ADMINISTRAVIMAS TEISMUOSE

#### PIRMASIS SKIRSNIS TEISMŲ PIRMININKŲ, PIRMININKŲ PAVADUOTOJŲ, SKYRIŲ PIRMININKŲ ĮGALIOJIMAI ADMINISTRAVIMO SRITYJE

##### **102 straipsnis. Bendrosios administravimo teismuose nuostatos**

1. Administravimą teismuose sudaro teismo pareigūnų organizacinė veikla (vidinis teismo administravimas) ir šiame Įstatyme numatytų pareigūnų atliekama nurodytos veiklos priežiūra (išorinis teismų administravimas).
2. Administravimas teismuose negali pažeisti teisėjų nepriklausomumo principo.
3. Administravimo teismuose nuostatus tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

##### **103 straipsnis. Vidinis teismo administravimas**

1. Teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir skyriaus pirmininkas yra teismo pareigūnai, kurie šio ir kitų įstatymų bei teisės aktų nustatyta tvarka vadovauja teismo organizaciniam darbui.
2. Teismo pirmininkas skiria teisėjus į teismo skyrius, nustato teisėjų specializaciją atskirų kategorijų byloms nagrinėti, tvirtina teismo struktūrą.
3. Teismo skyriaus darbui vadovauja ir už tinkamą skyriui priskirtų funkcijų atlikimą atsako skyriaus pirmininkas. Be to, teismo pirmininko pavaduotojas ir skyriaus pirmininkas atsako už tą teismo organizacinio darbo sritį, kurią jiems paveda teismo pirmininkas arba nustato šis ir kiti įstatymai.
4. Teismo pirmininkas organizuoja ir prižiūri administravimą teisme, kontroliuoja, kaip laikomasi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų. Teismo pirmininkas tiria asmenų skundus dėl teismo pirmininko pavaduotojų, skyrių pirmininkų ir kitų teisėjų neprocesinių veiksmų, nesusijusių su teisingumo vykdymu, ir suinteresuotiems asmenims praneša tyrimo rezultatus, šalina nustatytus teismo darbo trūkumus, atlieka kitas jam priskirtas teismo administravimo funkcijas.
5. Teismo pirmininkas jam priskirtas administravimo funkcijas atlieka asmeniškai, tačiau prireikus gali pavesti jas atlikti teismo pirmininko pavaduotojui (pavaduotojams), skyrių pirmininkams, kitiems teisėjams.
6. Teismo pirmininkas, įgyvendindamas jam priskirtas vidinio administravimo funkcijas, gali sudaryti teismo administracinės veiklos ar su teisingumo vykdymu nesusijusios teisėjo veiklos tyrimo komisiją, į kurią gali būti įtraukti kitų teismų teisėjai ar tarnautojai, taip pat kitų institucijų, įstaigų specialistai, mokslininkai, visuomenės atstovai. Šių asmenų dalyvavimas įgyvendinant teismo administravimo funkcijas grindžiamas skaidrumo, savanoriškumo ir nešališkumo principais. Šioje dalyje numatytos komisijos įgaliojimus ir sudarymo tvarką tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

#### **104 straipsnis. Teismų administracinės veiklos priežiūra**

1. Administracinės veiklos priežiūrą Administravimo teismuose nuostatų nustatyta tvarka atlieka:

- 1) apylinkių teismų – atitinkamo apygardos teismo pirmininkas;
- 2) apygardų administracinių teismų – Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas;
- 3) apygardų teismų – Apeliacinio teismo pirmininkas;
- 4) Apeliacinio teismo – Aukščiausiojo Teismo pirmininkas;
- 5) visų teismų – Teisėjų taryba.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai, įgyvendindami teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas, gali atlikti teismo administracinės veiklos ar su teisingumo vykdymu nesusijusios teisėjo veiklos tyrimus. Šiam tikslui gali būti sudaryta tyrimo komisija, į kurią gali būti įtraukti kelių teismų teisėjai, taip pat kitų institucijų, įstaigų specialistai, mokslininkai, visuomenės atstovai. Šių asmenų dalyvavimas įgyvendinant teismų administravimo funkcijas grindžiamas skaidrumo, savanoriškumo ir nešališkumo principais. Šioje dalyje numatytos komisijos įgaliojimus ir sudarymo tvarką tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1243](#), 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 157-7975 (2010-12-31)

#### **105 straipsnis. Teismo vadovų pavadavimas ir laikinas pareigų ėjimas**

1. Kai nėra apygardos teismo, Apeliacinio teismo ar Aukščiausiojo Teismo pirmininko, šias pareigas eina didesnę teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis skyriaus pirmininkas. Kai šioje dalyje nurodytame teisme nėra teismo skyrių pirmininkų, teismo pirmininko pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

2. Kai nėra apygardos teismo, Apeliacinio teismo ar Aukščiausiojo Teismo skyriaus pirmininko, šias pareigas eina didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis to skyriaus teisėjas.

3. Kai nėra apygardos administracinio teismo ar Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko, šias pareigas eina atitinkamo teismo pirmininko pavaduotojas arba didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis teismo pirmininko pavaduotojas. Kai šioje dalyje nurodytame teisme nėra teismo pirmininko pavaduotojo pareigybės, teismo pirmininko pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

4. Kai nėra apygardos administracinio teismo ar Vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojo, bet tokia pareigybė teisme yra, šias pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

5. Kai nėra apylinkės teismo pirmininko, šias pareigas eina šio teismo pirmininko pavaduotojas arba didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis teismo pirmininko pavaduotojas. Kai apylinkės teisme nėra teismo pirmininko pavaduotojo pareigybės, apylinkės teismo pirmininko pareigas eina didžiausią teisėjo darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

6. Kai nėra apylinkės teismo pirmininko pavaduotojo, bet tokia pareigybė apylinkės teisme yra, šias pareigas eina didžiausią darbo stažą šiame teisme turintis teisėjas.

7. Kai šiame straipsnyje numatytais atvejais apskaičiuojant didžiausią darbo atitinkame teisme turinčio teisėjo stažą nustatoma, kad tokį patį stažą iš tuo metu teisme ar teismo skyriuje esančių teisėjų turi keli teisėjai, atitinkamas pareigas eina vyriausias pagal amžių teisėjas.

8. Šio straipsnio nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas šio Įstatymo nustatyta tvarka yra atleistas iš pareigų ir nėra paskirtas naujas teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar skyriaus pirmininkas. Šiuo atveju teismo pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar skyriaus pirmininko pareigas šiame straipsnyje nustatyta tvarka laikinai eina kitas šio teismo teisėjas, išskyrus atvejus, kai į šias pareigas ne ilgesniam nei vienerių metų terminui, netaikant šio Įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnyje nustatytos atrankos tvarkos, laikinai paskiriamas kitas to teismo teisėjas. Laikino paskyrimo atveju kandidatūrą laikinai eiti pareigas apylinkės teisme, apygardos teisme, apygardos administraciniame teisme ar Apeliaciniame teisme turi teisę siūlyti aukštesnės pakopos teismo pirmininkas, išklauses atitinkamo teismo teisėjų kolektyvo nuomonę. Laikiniai skiriant teisėją į pareigas Aukščiausiąjame Teisme ir Vyriausiajame administraciniame teisme, išklauser atitinkamo teismo teisėjų kolektyvo nuomonę.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1243](#), 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 157-7975 (2010-12-31)

## ANTRASIS SKIRSNIS TEISMO STRUKTŪRA

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **106 straipsnis. Teismo personalas**

Teismo personalą sudaro teismo tarnautojai (valstybės tarnautojai), užtikrinantys tinkamą teismo funkcionavimą ir padedantys teisėjams eiti pavestas pareigas.

**106 straipsnio redakcija nuo 2015 m. sausio 1 d.:**

### **106 straipsnis. Teismo administravimas**

1. Teismo, kaip valstybės valdžios institucijos ir biudžetinės įstaigos, vadovas yra teismo pirmininkas.

2. Teismo kancleris yra karjeros valstybės tarnautojas, pavaldus teismo pirmininkui. Teismo kancleris vadovauja teismo administracijai.

3. Teismo kancleris:

1) koordinuoja ir kontroliuoja teismo administracijos padalinių veiklą, užtikrina, kad įgyvendinant teismo strateginius veiklos planus optimaliai būtų valdomi ir naudojami finansiniai, materialiniai, intelektiniai ir informacijos ištekliai;

2) organizuoja ir koordinuoja teismo strateginių veiklos planų rengimą ir įgyvendinimą;

3) tvirtina teismo administracijos padalinių nuostatus, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto (toliau – darbuotojai), pareigybių sąrašą ir pareigybių aprašymus, vadovaudamasis Teisėjų tarybos patvirtintais pavyzdiniais pareigybių sąrašais ir aprašymais;

4) įstatymų nustatyta tvarka skiria į pareigas ir atleidžia iš jų teismo administracijos padalinių valstybės tarnautojus ir darbuotojus, taip pat juos skatina, skiria jiems tarnybines ar drausmines nuobaudas, pašalpas;

5) atlieka kitas įstatymų, kitų teisės aktų ir teismo pirmininko jam pavestas funkcijas.

4. Kai teismo kanclerio nėra, visas arba dalį jo funkcijų, išskyrus funkcijas, susijusias su asignavimų valdymu ir naudojimu, teismo pirmininkas paveda vienam iš teismo administracijos padalinių vadovų.

5. Teismo kanclerio pareigybės aprašymą tvirtina teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų tarybos patvirtintu pavyzdiniu teismo kanclerio pareigybės aprašymu.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17),

Nr. [XI-587](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 154-6957 (2009-12-28))

Nr. [XI-1754](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7053 (2011-12-08)

### **107 straipsnis. Teismo administracijos struktūra**

\*1. Kiekvieno teismo administracijos struktūrą sudaro raštinė, archyvas, buhalterija (finansininkas), ūkio skyrius (ūkvedys). Teisme gali būti atskiros teismo skyrių raštinės, teismų praktikos analizės ir (ar) apibendrinimo padalinys, teismo priimamasis, biblioteka, informacijos, kodifikavimo ir kiti struktūriniai padaliniai. Kiekviename teisme turi būti asmuo, atsakingas už ryšius su visuomene, lietuvių kalbos specialistas ir teismo posėdžių sekretoriai.

2. Jeigu teisme nėra teismo priimamojo, turi būti nustatyta gyventojų priėmimo, jų skundų, prašymų, pareiškimų, nesusijusių su tuo metu nagrinėjamomis konkrečiomis bylomis, priėmimo, asmenų informavimo telefonu tvarka. Skundų ir prašymų nagrinėjimo administracinės procedūros nustato Viešojo administravimo įstatymas ir Vyriausybės nutarimai.

3. Teismo administracijos struktūrą tvirtina teismo kancleris, vadovaudamasis Teisėjų tarybos patvirtintais pavyzdiniais teismų struktūros aprašymais.

**\*Pastaba. 107 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2015-01-01.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-587](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 154-6957 (2009-12-28))

Nr. [XI-1754](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7053 (2011-12-08)



### **108 straipsnis. Teismo valstybės tarnautojai ir darbuotojai**

1. Teismo valstybės tarnautojai skirstomi į:

1) tarnautojus, tiesiogiai padedančius teisėjams eiti pavestas pareigas, analizuojančius ir apibendrinančius teismų praktiką;

2) kitus valstybės tarnautojus.

2. Teismo valstybės tarnautojų statusą nustato Valstybės tarnybos įstatymas, teismo darbuotojų – Darbo kodeksas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **109 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **110 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **111 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **112 straipsnis. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## **XIII SKYRIUS TEISMŲ SAVIVALDA**

### **PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS**

#### **113 straipsnis. Teismų savivaldos samprata**

Teismų savivalda – teisėjų ir teismų teisė ir reali galia pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir kitus įstatymus laisvai ir savarankiškai, savo atsakomybe spręsti teismų veiklos klausimus.

#### **114 straipsnis. Teismų savivaldos sistema**

1. Teismų savivaldos sistemą sudaro:

1) Visuotinis teisėjų susirinkimas;

2) Teisėjų taryba;

3) Teisėjų garbės teismas.

2. Teisėjų taryba ir Teisėjų garbės teismas už savo veiklą yra atskaitingi Visuotiniam teisėjų susirinkimui.

3. Teismų savivaldos institucijoms funkcijas įgyvendinti padeda Nacionalinė teismų administracija.

4. Tam tikriems klausimams rengti, iš anksto svarstyti ar spręsti Teisėjų taryba gali sudaryti nuolatinės arba laikinąsias komisijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

#### **115 straipsnis. Savanoriškos teisėjų organizacijos**

Teisėjai gali laisvai vienytis ir jungtis į teisėjų asociacijas ar kitas nepolitines organizacijas, atstovaujančias teisėjų interesams.

## **ANTRASIS SKIRSNIS**

## VISUOTINIS TEISĖJŲ SUSIRINKIMAS

### 116 straipsnis. Visuotinis teisėjų susirinkimas

1. Visuotinis teisėjų susirinkimas – aukščiausia teismų savivaldos institucija.
2. Visuotiniame teisėjų susirinkime dalyvauja visi Lietuvos teisėjai.

### 117 straipsnis. Visuotinio teisėjų susirinkimo kompetencija

Visuotinis teisėjų susirinkimas:

- 1) tvirtina Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamentą;
- 2) tvirtina Teisėjų etikos taisykles;
- 3) renka ir atšaukia Teisėjų tarybos narius, kurie pagal pareigas nėra Teisėjų tarybos nariai;
- 4) išklauso Teisėjų tarybos veiklos ataskaitą;
- 5) išklauso Teisėjų garbės teismo veiklos ataskaitą;
- 6) svarsto ir sprendžia kitus teismų veiklos klausimus.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

### 118 straipsnis. Visuotinio teisėjų susirinkimo rengimas, darbotvarkė, sprendimų priėmimas

1. Eilinis Visuotinis teisėjų susirinkimas paprastai šaukiamas kovo pirmąjį penktadienį ne rečiau kaip kartą per dvejus metus.
2. Prireikus Teisėjų tarybos ar trečdalis visų Lietuvos teisėjų iniciatyva gali būti šaukiamas neeilinis Visuotinis teisėjų susirinkimas.
3. Visuotinio teisėjų susirinkimo darbotvarkės projektas teisėjams išsiunčiamas, taip pat apie neeilinio Visuotinio teisėjų susirinkimo datą teisėjams pranešama paprastai ne vėliau kaip prieš mėnesį. Teikti pasiūlymus dėl Susirinkimo darbotvarkės papildymo ar pakeitimo galima ir Visuotinio teisėjų susirinkimo metu.
4. Visuotinis teisėjų susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Lietuvos teisėjų.
5. Visuotinį teisėjų susirinkimą pradeda Teisėjų tarybos pirmininkas. Jis vadovavimą posėdžiui perduoda Susirinkime išrinktam posėdžio pirmininkui.
6. Visuotinio teisėjų susirinkimo sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių teisėjų balsų dauguma. Susirinkimui nutarus, sprendimai gali būti priimami slaptu balsavimu. Visuotinio teisėjų susirinkimo sprendimus pasirašo Susirinkimo posėdžio pirmininkas ir sekretorius.
7. Visuotinio teisėjų susirinkimo sprendimus vykdo teismų savivaldos institucijos, teisėjai ir Nacionalinė teismų administracija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

## TREČIASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ TARYBA

*Skirsnio pavadinimas keistas:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

### 119 straipsnis. Teisėjų taryba, jos sudarymas

1. Teisėjų taryba yra vykdomoji teismų savivaldos institucija, užtikrinanti teismų ir teisėjų nepriklausomumą.
- \*2. Teisėjų tarybą sudaro dvidešimt trys nariai:
  - 1) pagal pareigas – Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, Apeliacinio teismo pirmininkas, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas;
  - 2) Visuotiniame teisėjų susirinkime išrinkti teisėjai: po tris – iš Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo, po vieną – iš kiekvieno apygardos teismo, vienas – nuo visų apygardos administracinių teismų ir po vieną – nuo kiekvieno apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių visų apylinkės teismų. Teisėjų kandidatūras Visuotiniame teisėjų susirinkime iškelia ir renka atitinkamų teismų atstovai.
  3. Teisėjų tarybos nariu negali būti renkamas teisėjas, kuris turi mažesnę kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą arba kuriam buvo taikyta drausminė nuobauda.
  4. Teisėjų tarybos įgaliojimų laikas – ketveri metai.

5. Teisėjų tarybos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių dvejiems metams iš Teisėjų tarybos narių renka Teisėjų taryba slaptu balsavimu. Pirmą sudarytos naujos Teisėjų tarybos posėdį pradeda didžiausią teisėjo darbo stažą turintis teisėjas. Šis teisėjas organizuoja Teisėjų tarybos pirmininko rinkimus.

6. Teisėjų tarybos nario įgaliojimai pasibaigia, kai:

- 1) pasibaigia jo, kaip teisėjo, įgaliojimai;
- 2) pasibaigia terminas, kuriam šis teisėjas buvo paskirtas Teisėjų tarybos nariu;
- 3) jis savo noru atsistatydina iš Teisėjų tarybos nario pareigų;

4) įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti jam drausminę nuobaudą (išskyrus Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkus; jie *ex officio* yra Teisėjų tarybos nariai);

5) jis atšaukiamas iš Teisėjų tarybos nario pareigų (išskyrus Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkus; jie *ex officio* yra Teisėjų tarybos nariai).

7. Teisėjų tarybos narys atšaukiamas iš Teisėjų tarybos nario pareigų Visuotiniam teisėjų susirinkimui priėmus motyvuotą sprendimą, kad teisėjas netinkamai atlieka jam priskirtas Teisėjų tarybos nario funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)*

*2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)*

*Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)*

*Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)*

*Nr. [XI-2312](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 129-6476 (2012-11-08)*

**\*Pastaba.** Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytos ir veikiančios Teisėjų tarybos įgaliojimai tęsiasi tol, kol šio įstatymo nustatyta tvarka bus sudaryta nauja Teisėjų taryba.

## **120 straipsnis. Teisėjų tarybos kompetencija**

Teisėjų taryba:

- 1) slaptu balsavimu renka Teisėjų tarybos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių;
- 2) tvirtina Teisėjų tarybos darbo reglamentą;
- 3) motyvuotai pataria Respublikos Prezidentui dėl teisėjų skyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ir atleidimo iš pareigų;
- 4) motyvuotai pataria Respublikos Prezidentui dėl teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų skyrimo ir atleidimo iš pareigų;
- 5) motyvuotai pataria Respublikos Prezidentui dėl teisėjų skaičiaus teismuose nustatymo ar pakeitimo;
- 6) sudaro Pretendentų į teisėjus egzamino komisiją; tvirtina Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos nuostatus, egzamino programą;
- 7) tvirtina Asmenų įrašymo į pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas sąrašą tvarkos aprašą ir Asmenų įrašymo į teisėjų karjeros siekiančių asmenų registrą tvarkos aprašą;
- 8) sudaro nuolatinės ar laikinąsias komisijas ir tvirtina jų nuostatus;
- 9) slaptu balsavimu renka ir skiria Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narius teisėjus, iš visų šios komisijos narių renka komisijos pirmininką ir šio Įstatymo nustatytais pagrindais atšaukia juos iš pareigų; tvirtina Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatus;
- 10) slaptu balsavimu renka Teisėjų garbės teismo narius ir šio Įstatymo nustatytais pagrindais atšaukia juos iš pareigų;
- 11) tvirtina Teisėjų garbės teismo nuostatus;
- 12) išklauso Teisėjų etikos ir drausmės komisijos, Teisėjų garbės teismo veiklos ataskaitas;
- 13) turi teisę siūlyti iškelti drausmės bylą teisėjui;
- 14) tvirtina Teisėjų veiklos vertinimo tvarkos aprašą ir Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos nuostatus, nagrinėja skundus dėl teisėjų veiklos vertinimo rezultaty;
- 15) sudaro Nuolatinę teisėjų veiklos vertinimo komisiją;
- 16) nustato teisėjų specializacijos nustatymo tvarką ir pagrindus, tvirtina Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisykles;
- 17) tvirtina Administravimo teismuose nuostatus, sprendžia kitus administravimo teismuose klausimus;
- 18) tvirtina Teisėjų mokymo organizavimo taisykles, mokymo programas, metinius kvalifikacijos tobulinimo planus ir kvalifikacinius reikalavimus lektoriams;

- 19) tvirtina pavyzdinės apylinkių teismų, apygardų teismų ir apygardų administracinių teismų struktūros aprašymus, pavyzdinius pareigybių sąrašus ir aprašymus;
- 20) svarsto ir aprobuoja pasiūlymus dėl teismų investicinių programų projektų ir pasiūlymus dėl teismų biudžetų projektų, pateikia juos Vyriausybei;
- 21) išklauso Nacionalinės teismų administracijos veiklos ataskaitas;
- 22) kasmet ne vėliau kaip iki kovo 31 dienos Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje paskelbia praėjusių metų teismų veiklos apžvalgą;
- 23) šaukia eilinius, prireikus ir neeilinius Visuotinius teisėjų susirinkimus;
- 24) bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis ir organizacijomis teismų savivaldos, administravimo ir kitais teismų veiklos klausimais;
- 25) bendradarbiauja su kitų valstybių ir tarptautinėmis institucijomis teismų savivaldos, administravimo ir kitais teismų veiklos klausimais;
- 26) turi teisę gauti iš valstybės institucijų informaciją, reikalingą Teisėjų tarybos funkcijoms atlikti;
- 27) sprendžia kitus šiame ir kituose įstatymuose numatytus klausimus.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, *Žin.*, 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)  
2006-05-09, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, *Žin.*, 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

## **121 straipsnis. Teisėjų tarybos posėdžiai**

1. Teisėjų tarybos posėdis yra pagrindinė Teisėjų tarybos veiklos forma. Teisėjų tarybos posėdžiai paprastai vyksta Aukščiausiojo Teismo patalpose.

2. Teisėjų tarybos posėdžiai paprastai šaukiami kas mėnesį. Įsigaliojus Respublikos Prezidento dekretui dėl kreipimosi į Teisėjų tarybą, kad ši patartų Respublikos Prezidentui dėl teisėjų paskyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų, Teisėjų tarybos posėdis šaukiamas ne vėliau kaip per keturiolika dienų. Prireikus posėdžiai šaukiami Teisėjų tarybos pirmininko arba trečdalio Teisėjų tarybos narių iniciatyva.

3. Medžiaga, susijusi su Teisėjų tarybos posėdžiuose svarstomais klausimais, pateikiama visiems Teisėjų tarybos nariams ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki Teisėjų tarybos posėdžio.

4. Teisėjų taryba, atlikdama savo funkcijas, priima nutarimus. Teisėjų tarybos nutarimai priimami atviru balsavimu. Teisėjų tarybos nutarimas yra priimtas, jeigu jam pritarė daugiau kaip pusė visų Teisėjų tarybos narių. Teisėjų tarybos nutarimus pasirašo Teisėjų tarybos pirmininkas ir sekretorius. Nusprendusi Teisėjų taryba nutarimus gali priimti slaptu balsavimu. Visi Teisėjų tarybos priimti nutarimai ne vėliau kaip per tris dienas skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje.

5. Teisėjų taryba nutarimus, kuriais Respublikos Prezidentui patariama dėl teisėjų paskyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų, priima tik atviru balsavimu.

6. Teisėjų tarybos priimti nutarimai, kuriais Respublikos Prezidentui patariama tam tikrą asmenį skirti teisėju, paaukštinti, perkelti, atleisti iš teisėjo pareigų arba patariama to asmens neskirti teisėju, nepaaukštinti, neatleisti iš pareigų (o kai skiriamas, paaukštinamas, perkeliamas ar atleidžiamas iš pareigų Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas ar šio teismo teisėjas arba Apeliacinio teismo pirmininkas, skyriaus pirmininkas ar šio teismo teisėjas – patariama teikti jo kandidatūrą Seimui arba jos neteikti), turi būti argumentuoti.

7. Teisėjų taryba turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų (jų pareigūnų) visą Tarybos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją.

8. Teisėjų tarybos posėdžiai yra vieši.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ GARBĖS TEISMAS**

## **122 straipsnis. Teisėjų garbės teismas**

1. Teisėjų garbės teismas – teisėjų drausmės bylas ir teisėjų prašymus dėl teisėjo garbės gynimo nagrinėjanti teismų savivaldos institucija.

2. Teisėjų garbės teismas sudaromas ketveriems metams iš devynių narių. Po du narius iš Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo, tris narius iš visų apygardos administracinių teismų, apygardos teismų ir apylinkės teismų teisėjų į Teisėjų garbės teismą renka Teisėjų taryba. Paprastai į vieną Teisėjų garbės teismo nario vietą siūlomos ne mažiau kaip dviejų teisėjų kandidatūros. Teisėjų garbės teismo nariu negali būti renkamas Teisėjų tarybos narys, drausmės bylos iškėlimo iniciatyvos teisę turintis subjektas, Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narys, taip pat teisėjas, kuriam buvo taikytos drausminės nuobaudos. Teisėjų garbės teismo nariai išsirenka šio teismo pirmininką ir pirmininko pavaduotoją.

3. Teisėjų garbės teismo posėdis teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip septyni Teisėjų garbės teismo nariai. Teisėjų garbės teismo sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Teisėjų garbės teismo narių dauguma. Tais atvejais, kai balsai pasiskirsto po lygiai, priimtu laikomas sprendimas, už kurį balsavo Teisėjų garbės teismo pirmininkas.

4. Teisėjų garbės teismas bylas nagrinėja viešai, išskyrus atvejus, kai tai pažeistų valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį arba asmens privataus gyvenimo apsaugą. Teisėjų garbės teismo sprendimų, priimtų neviešai išnagrinėjus bylą, rezoliucinės dalys visais atvejais paskelbiamos viešai.

5. Informacija apie Teisėjų garbės teismo posėdžiuose numatomus svarstyti klausimus skelbiama Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki posėdžio. Informacija apie Teisėjų garbės teismo priimtus sprendimus skelbiama Nacionalinės teismų administracijos interneto tinklalapyje per 10 dienų po posėdžio.

6. Teisėjų garbės teismo nario įgaliojimai pasibaigia, kai:

- 1) pasibaigia jo, kaip teisėjo, įgaliojimai;
- 2) pasibaigia terminas, kuriam šis teisėjas buvo paskirtas Teisėjų garbės teismo nariu;
- 3) jis savo noru atsistatydina iš Teisėjų garbės teismo nario pareigų;
- 4) įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti jam drausminę nuobaudą;
- 5) jis atšaukiamas iš Teisėjų garbės teismo nario pareigų.

7. Teisėjų garbės teismo narys atšaukiamas iš Teisėjų garbės teismo nario pareigų, jeigu Teisėjų taryba priima motyvuotą sprendimą, kad teisėjas netinkamai atlieka jam priskirtas Teisėjų garbės teismo nario funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

### **123 straipsnis. Teisėjų garbės teismo posėdžiai**

Teisėjų garbės teismas teisėjų drausmės bylas ir prašymus dėl teisėjo garbės gynimo nagrinėja vadovaudamasis šiuo Įstatymu ir Teisėjų garbės teismo nuostatais. Juos tvirtina Teisėjų taryba.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

## **PENKTASIS SKIRSNIS NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA**

### **124 straipsnis. Nacionalinė teismų administracija**

1. Nacionalinė teismų administracija yra biudžetinė įstaiga, veikianti pagal šį Įstatymą, Nacionalinės teismų administracijos įstatymą ir kitus teisės aktus.

2. Nacionalinė teismų administracija įgyvendina šiuos uždavinius:

- 1) padeda užtikrinti teismų ir teisėjų nepriklausomumą, teismų organizacinį savarankiškumą;
- 2) pagal kompetenciją užtikrina teismų ir teismų savivaldos institucijų glaudžius tarpusavio ryšius;
- 3) padeda teismų savivaldos institucijoms įgyvendinti pavestas funkcijas;
- 4) pagal kompetenciją užtikrina sklandų teisėjų korpuso formavimą;
- 5) organizuoja ir užtikrina centralizuotą teismų materialinį techninį aprūpinimą;
- 6) užtikrina teisėjų pensinį aprūpinimą;
- 7) siekdama užtikrinti efektyvų ir racionalų valstybės lėšų valdymą ir naudojimą, organizuoja teismų vykdomų valstybės biudžeto programų projektų ir programų sąmatų projektų rengimą, įgyvendina teismų investicijų projektus (investicijų programas);
- 8) kuria ir įgyvendina bendrosios teismų informacinės sistemos strategiją;



9) siekia, kad Lietuvos Respublikos teismų sistema veiktų efektyviai.

3. Nacionalinė teismų administracija, įgyvendindama savo uždavinius, atlieka Nacionalinės teismų administracijos įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

**125 straipsnis.** Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## V DALIS

### FINANSAVIMAS IR MATERIALINIS TECHINIS APRŪPINIMAS

#### **126 straipsnis. Teismų sistemos finansavimas**

Teismai finansuojami iš valstybės biudžeto. Kiekvienas teismas turi savo atskirą išlaidų sąmatą. Įstatymų numatytais atvejais teismų sistema gali būti finansuojama iš kitų valstybės finansinių šaltinių.

#### **127 straipsnis. Biudžeto projektų parengimas ir svarstymas**

1. Biudžeto projektus sudaro asignavimų valdytojai – teismai.  
2. Asignavimų valdytojai – teismai pasiūlymus dėl savo biudžetų projektų pateikia Teisėjų tarybai svarstyti. Aprobavusi pasiūlymus dėl pateiktų biudžetų projektų, Teisėjų taryba juos pateikia svarstyti Vyriausybei.

3. Neteko galios nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

#### **128 straipsnis. Teismų materialinis techninis aprūpinimas**

1. Teismo materialinį techninį aprūpinimą pagal patvirtintą išlaidų sąmatą organizuoja ir užtikrina teismo kancleris. Teismų centralizuotą aprūpinimą reikiamu ilgalaikiu turtu, inventoriu ir paslaugomis organizuoja ir užtikrina Nacionalinė teismų administracija.

2. Valstybės investicijų programoje numatytų investicijų, skirtų teismams, asignavimų valdytoja yra Nacionalinė teismų administracija.

3. Nacionalinė teismų administracija, vadovaudamasi su Teisingumo ministerija suderintu ir Teisėjų tarybos patvirtintu tvarkos aprašu, rengia teismų investicijų projektus, teikia juos Teisėjų tarybai derinti ir siūlo juos įtraukti į Valstybės investicijų programą.

4. Teismų investicijų projektus įgyvendina Nacionalinė teismų administracija.

5. Pastatai ir kitas turtas, kuriuo naudojasi teismai ir Nacionalinė teismų administracija, yra valstybės nuosavybė. Teismai ir Nacionalinė teismų administracija šį turtą valdo, juo naudojasi ir disponuoja turto patikėjimo teise. Teismams ir Nacionalinei teismų administracijai perduotas turtas negali būti paimtas be Teisėjų tarybos sutikimo.

6. Atskirais atvejais teismai savo funkcijoms atlikti reikalingas patalpas gali nuomotis.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, *Žin.*, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)

#### **129 straipsnis. Teismų ūkinės finansinės veiklos tikrinimas**

1. Finansinį ir veiklos auditą teismuose įstatymų nustatyta tvarka pagal savo įgaliojimus atlieka Valstybės kontrolė.

2. Vidaus auditą teismuose įstatymų nustatyta tvarka atlieka Nacionalinė teismų administracija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

## VI DALIS TEISMŲ APSAUGA

### **130 straipsnis. Rimties ir tvarkos teismuose palaikymas, teismų apsauga**

1. Tvarką ir rimtį teismuose padeda užtikrinti policija.
2. Teismų apsaugai užtikrinti skiriamų policijos pareigūnų skaičių nustato policijos generalinis komisaras, atsižvelgęs į Teisėjų tarybos siūlymus.
3. Teismų apsaugą užtikrinanti policija finansuojama iš policijai išlaikyti skirtų valstybės biudžeto lėšų.
4. Teismų apsaugą užtikrinančių policijos pareigūnų įgaliojimus nustato įstatymai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

## VII DALIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

### **131 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas**

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

#### **Pakeitimai:**

1.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-609](#), 94.10.20, Žin., 1994, Nr. 83-1555 (94.10.26)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO
2.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-633](#), 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 89-1709 (94.11.18)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
3.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-687](#), 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
4.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-792](#), 95.02.14, Žin., 1995, Nr. 17-386 (95.02.24)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO
5.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-827](#), 95.03.21, Žin., 1995, Nr. 29-647 (95.04.05)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 51 STRAIPSNIO PAKEITIMO
6.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-1387](#), 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 22, 22(1), 33, 34, 35, 56, 59 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
7.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [I-1432](#), 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 13, 17, 18, 19, 20, 21, 27, 29, 36, 42, 58, 60, 62 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1524](#), 96.09.17, Žin., 1996, Nr. 92-2149 (96.10.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1543](#), 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-143](#), 97.03.13, Žin., 1997, Nr.22-544 (97.03.15)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 66 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-253](#), 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 10, 15, 22, 33, 38, 39, 56, 68(1)-68(7) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-696](#), 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-912](#), 98.10.22, Žin., 1998, Nr.95-2636 (98.10.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1032](#), 99.01.14, Žin., 1999, Nr.13-311 (99.02.03)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO 18(1) STRAIPSNIU IR 9, 14, 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1043](#), 99.02.09, Žin., 1999, Nr.19-507 (99.02.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 22, 22(1), 28, 77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO IR 8 STRAIPSNIO 2 DALIES PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1073](#), 99.02.11, Žin., 1999, Nr.21-580 (99.03.03)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 62 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1162](#), 99.05.04, Žin., 1999, Nr.43-1361 (99.05.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1192](#), 99.05.20, Žin., 1999, Nr.48-1526 (99.06.02)

## LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO 8(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1381](#), 99.11.04, Žin., 1999, Nr.101-2902 (99.11.26)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 68(1), 68(2), 68(4), 68(5) IR 68(6) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1535](#), 00.02.10, Žin., 2000, Nr.15-382 (00.02.23)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 8(1) STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1994](#), 00.10.10, Žin., 2000, Nr.92-2847 (00.10.31)

TEISMO ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMAS

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-44](#), 2000 11 28, Žin., 2000, Nr. 103-3260 (2000 12 01)

TEISMŲ ĮSTATYMO 66 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-443](#), 2001-07-10, Žin., 2001, Nr. 64-2328 (2001-07-25)

VALSTYBĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO, TEISMŲ ĮSTATYMO, KONSTITUCINIO TEISMO ĮSTATYMO, SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTATYMO, SEIMO NARIŲ DARBO SĄLYGŲ ĮSTATYMO, PROKURATŪROS ĮSTATYMO, TARNYBOS LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROJE STATUTO, MOTERŲ IR VYRŲ LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO, VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-732](#), 2002-01-24, Žin., 2002, Nr. 17-649 (2002-02-20)

TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

### **Nauja įstatymo redakcija**

Šio įstatymo įsigaliojimą nusako:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-788](#), 2002-03-14, Žin., 2002, Nr. 31-1131 (2002-03-27)

TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO IR ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMAS

Teismų įstatymo pakeitimo įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. gegužės 1 d., išskyrus šiame Įstatyme numatytas išimtis.

Teismų įstatymo 94 ir 100 straipsniai įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

Iki šiame Įstatyme nurodytų Teismų įstatymo straipsnių įsigaliojimo taikomos atitinkamos Teismų įstatymo nuostatos, galiojusios iki Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo įsigaliojimo.

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1014](#), 2002-07-02, Žin., 2002, Nr. 73-3090 (2002-07-19)

TEISMŲ ĮSTATYMO 97 IR 100 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1302](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 17-700 (2003-02-19)

TEISMŲ ĮSTATYMO 55, 56, 65, 76, 78, 120 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 55(1) IR 69(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1322](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 12-440 (2003-01-31)

TEISMŲ ĮSTATYMO 57 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1450](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1695 (2003-04-24)

TEISMŲ ĮSTATYMO 47, 82, 89, 91 IR 97 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t. y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

TEISMŲ ĮSTATYMO, ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO, CIVILINIO PROCESO KODEKSO, BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą dienos.

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1508](#), 2003-04-17, Žin., 2003, Nr. 42-1914 (2003-05-01)

TEISMŲ ĮSTATYMO 36 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2240](#), 2004-05-18, Žin., 2004, Nr. 84-3042 (2004-05-25)

TEISMŲ ĮSTATYMO 51, 66, 67, 68, 69(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-414](#), 2005-11-22, Žin., 2005, Nr. 143-5176 (2005-12-08)

TEISMŲ ĮSTATYMO 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-611](#), 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1. Įsigaliojus šiam įstatymui, Teismų tarybos pirmininko ir jos narių, išskyrus narius, kurie yra teisėjai, įgaliojimai nutrūksta.

2. Įsigaliojus šiam įstatymui, Teismų tarybos nariai teisėjai laikinai tampa Teisėjų tarybos nariais. Pirmąjį šios tarybos posėdį ne vėliau kaip per septynias dienas sušaukia ir jam pirmininkauja vyriausias pagal amžių šios teisėjų tarybos narys teisėjas. Šiame posėdyje ne mažesne kaip pusės visų Teisėjų tarybos narių balsų dauguma išrenkamas Teisėjų tarybos pirmininkas, jo pavaduotojas ir sekretorius. Šios teisėjų tarybos įgaliojimai tęsiasi, kol šio įstatymo nustatyta tvarka bus sudaryta nauja Teisėjų taryba.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta Teisėjų taryba ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo pirmojo savo posėdžio dienos sušaukia Visuotinį teisėjų susirinkimą, kuriame šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio nustatyta tvarka išrenkami Teisėjų tarybos nariai. Šiame susirinkime Teisėjų tarybos nariai renkami pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio teismui (teismams) nustatytą vietų skaičių. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio nustatyta tvarka sudarytą Teisėjų tarybą ne vėliau kaip per septynias dienas į pirmąjį posėdį sušaukia ir, kol bus išrinktas Teisėjų tarybos pirmininkas, jam pirmininkauja vyriausias pagal amžių Teisėjų tarybos narys.

4. Pagal šio straipsnio 3 dalį šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Teismų įstatymo 119 straipsnio nustatyta tvarka sudarytos Teisėjų tarybos įgaliojimai tęsiasi iki 2006 m. gruodžio 31 d.

**5. Teismų įstatyme vartojamą sąvoką „Teismų taryba“ pakeisti sąvoka „Teisėjų taryba“.**

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2007 m. liepos 1 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-985](#), 2006-12-14, Žin., 2006, Nr. 141-5407 (2006-12-28)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2007 m. gruodžio 31 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1211](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 72-2835 (2007-06-30)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2008 m. gegužės 1 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas



Nr. [X-1363](#), 2007-12-11, Žin., 2007, Nr. 135-5455 (2007-12-21)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO  
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2008 m. liepos 1 d. šiuo Įstatymu :

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1515](#), 2008-04-29, Žin., 2008, Nr. 51-1880 (2008-04-30)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO  
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

**Teisėjų tarybos įgaliojimai pratęsti iki 2008 m. gruodžio 31 d. šiuo Įstatymu :**

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1641](#), 2008-06-26, Žin., 2008, Nr. 73-2799 (2008-06-27)

TEISMŲ ĮSTATYMO 119, 120 IR 121 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO  
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-635](#), 2006-06-01, Žin., 2006, Nr. 68-2493 (2006-06-17)

TEISMŲ ĮSTATYMO 51, 66, 67 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1099](#), 2007-04-19, Žin., 2007, Nr. 46-1724 (2007-04-26)

TEISMŲ ĮSTATYMO 75, 76, 77, 79, 80 IR 81 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Iki šio įstatymo įsigaliojimo Respublikos Prezidento paskirti teismų pirmininkai, pirmininkų pavaduotojai ir skyrių pirmininkai **eina pareigas iki kadencijos, kuriai buvo paskirti, pabaigos.**

Jei teismų pirmininkai, pirmininkų pavaduotojai ir skyrių pirmininkai iki šio įstatymo įsigaliojimo ėjo pareigas kadencijos trukmės ar ilgesnį laikotarpį, šis laikotarpis prilyginamas pirmajai jų kadencijai tame pačiame teisme einant tas pačias pareigas.

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

TEISMŲ ĮSTATYMO 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55(1), 57, 61, 63, 64, 69(1), 81 STRAIPSNIŲ, IX SKYRIAUS PAVADINIMO, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 STRAIPSNIŲ, XII SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 89, 109, 110, 111, 112, 125 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53(1), 53(2) STRAIPSNIAIS IR IX SKYRIAUS TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 4 ir 31 straipsnius, 32 straipsniu keičiamo Teismų įstatymo 107 straipsnio 1 ir 2 dalis, įsigalioja 2008 m. rugsėjo 1 d.

Šio įstatymo **31 straipsnis**, 32 straipsniu keičiamo Teismų įstatymo **107 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2015 m. sausio 1 d., 2 dalis – 2012 m. sausio 1 d.**

Šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

**Šio įstatymo įsigaliojimas keistas:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-587](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 154-6957 (2009-12-28)

TEISMŲ ĮSTATYMO 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55(1), 57, 61, 63, 64, 69(1), 81 STRAIPSNIŲ, IX SKYRIAUS PAVADINIMO, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 STRAIPSNIŲ, XII SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 89, 109, 110, 111, 112, 125 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53(1), 53(2) STRAIPSNIAIS IR IX SKYRIAUS TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO 46 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1754](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7053 (2011-12-08)

TEISMŲ ĮSTATYMO 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55(1), 57, 61, 63, 64, 69(1), 81 STRAIPSNIŲ, IX SKYRIAUS PAVADINIMO, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 STRAIPSNIŲ, XII SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 89, 109, 110, 111, 112, 125 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53(1), 53(2)

STRAIPSNIAIS IR IX SKYRIAUS TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO 46 STRAIPSNIO  
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

37.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1772](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5023 (2008-11-15)

TEISMŲ ĮSTATYMO 96, 97 IR 101 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

38.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-240](#), 2009-04-28, Žin., 2009, Nr. 54-2138 (2009-05-12)

TEISMŲ ĮSTATYMO 77 IR 81 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

39.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-523](#), 2009-12-03, Žin., 2009, Nr. 147-6559 (2009-12-12)

TEISMŲ ĮSTATYMO 54, 55(1), 65, 76, 78, 85, 91(2), 91(3) IR 98 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

**Šis įstatymas**, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 54 straipsnio 4 dalį, šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 1 dalį, šio įstatymo 6 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 85 straipsnio 4 dalį ir šio įstatymo 8 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 91<sup>3</sup> straipsnio 4 dalį, **įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.**

Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 54 straipsnio 4 dalis, šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio 1 dalis, šio įstatymo 6 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 85 straipsnio 4 dalis ir šio įstatymo 8 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 91<sup>3</sup> straipsnio 4 dalis įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

40.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-810](#), 2010-05-13, Žin., 2010, Nr. 63-3089 (2010-05-31)

TEISMŲ ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

41.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1145](#), 2010-11-18, Žin., 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04)

TEISMŲ ĮSTATYMO 12, 15, 23 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

Administracinių teisės pažeidimų bylos, pradėtos ir nebaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

42.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1243](#), 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 157-7975 (2010-12-31)

TEISMŲ ĮSTATYMO 103, 104, 105 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

43.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1423](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. 67-3157 (2011-06-02)

TEISMŲ ĮSTATYMO 45, 55(1), 63 IR 101 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

44.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1479](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 78-3804 (2011-06-30)

TEISMŲ ĮSTATYMO 69 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

45.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1482](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)

TEISMŲ ĮSTATYMO 36, 37, 93, 94, 120 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 37(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2011 m. spalio 1 d.

**Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.**

**Įstatymo įsigaliojimas keistas:**

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-74](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 153-7826 (2012-12-29)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 36, 37, 93, 94, 120 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO  
37(1) STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

46.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-1845](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-181 (2012-01-10)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 14, 15, 34, 103 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 16, 17, 58 STRAIPSNIŲ  
PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.

47.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-1972](#), 2012-04-17, Žin., 2012, Nr. 51-2527 (2012-05-03)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
**Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.**

**Šis įstatymas ir jo įsigaliojimas keistas:**

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-2348](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6676 (2012-11-15)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

48.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-2262](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6121 (2012-10-20)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 47 IR 53(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

49.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-2312](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 129-6476 (2012-11-08)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 119 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

50.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-2313](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6641 (2012-11-15)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

51.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-295](#), 2013-05-14, Žin., 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 93, 101, 120, 124, 127, 128 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO  
ĮSTATYMAS

52.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-543](#), 2013-10-08, Žin., 2013, Nr. 109-5363 (2013-10-17)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 63, 64, 66, 67, 68, 105 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

53.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-544](#), 2013-10-08, Žin., 2013, Nr. 109-5364 (2013-10-17)  
TEISMŲ ĮSTATYMO 60, 90 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

#### **Konstitucinio Teismo nutarimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

99.12.21, Žin., 1999, Nr.109-3192 (99.12.24)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 14, 251, 26, 30, 33, 34, 36, 40, 51, 56, 58, 59, 66, 69, 691 IR 73 STRAIPSNIŲ ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

2.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-09, Žin., 2006, Nr. 51-1894 (2006-05-11)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 56 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 3 DALIES (2003 M. SAUSIO 21 D. REDAKCIJA), 4, 5, 6 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 57 STRAIPSNIO 3 DALIES (2003 M. SAUSIO 28 D. REDAKCIJA), 63 STRAIPSNIO 4 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 70 STRAIPSNIO 2, 3 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 71 STRAIPSNIO 2, 3 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 72 STRAIPSNIO 2, 3 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 73 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 74 STRAIPSNIO 1 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 75 STRAIPSNIO 1 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 76 STRAIPSNIO 2 DALIES (2003 M. SAUSIO 21 D. REDAKCIJA), 77 STRAIPSNIO 3 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 78 STRAIPSNIO 2 DALIES (2003 M. SAUSIO 21 D. REDAKCIJA), 79 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 81 STRAIPSNIO 3, 7 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 90 STRAIPSNIO 3, 7 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 119 STRAIPSNIO 2, 5 DALIŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 120 STRAIPSNIO 3, 4 PUNKTŲ (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), 128 STRAIPSNIO 2 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA), LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO "LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO STATUTAS" 11 STRAIPSNIO 3 DALIES 13 PUNKTO (1996 M. LIEPOS 4 D. REDAKCIJA), 17 STRAIPSNIO 1, 3 DALIŲ (1995 M. BALANDŽIO 18 D. REDAKCIJA), 4 DALIES (1996 M. LIEPOS 4 D. REDAKCIJA), 18 STRAIPSNIO 3 DALIES (1995 M. BALANDŽIO 18 D. REDAKCIJA) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO 2003 M. VASARIO 10 D. DEKRETO NR. 2048 "DĖL APYGARDOS TEISMO TEISĖJO ATLEIDIMO" 1 STRAIPSNIO ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

3.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2007-12-17, Žin., 2007, Nr. 134-5427 (2007-12-18)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 47 STRAIPSNIO (2003 M. BALANDŽIO 3 D. REDAKCIJA) 4 DALIES (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI, DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO 2004 M. LIEPOS 1 D. DEKRETO NR. 140 "DĖL APYGARDOS TEISMO TEISĖJO ATLEIDIMO" ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI, LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 1, 2 DALIMS, 84 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 1, 6 DALIMS, 86 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 2 DALIAI, 90 STRAIPSNIO (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) 1 DALIES 5 PUNKTUI, 6 DALIAI, TAIP PAT DĖL BYLOS DALIES PAGAL PAREIŠKĖJO - LIETUVOS APELIACINIO TEISMO PRAŠYMĄ IŠTIRTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO 2004 M. LIEPOS 1 D. DEKRETO NR. 140 "DĖL APYGARDOS TEISMO TEISĖJO ATLEIDIMO" ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 90 STRAIPSNIO 7 DALIAI (2002 M. SAUSIO 24 D. REDAKCIJA) NUTRAUKIMO

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

Redagavo Aušra Bodin (2013-10-17)

aubodi@lrs.lt